

the tax on these items and all the items mentioned by the Hon Member definitely do not come within the scope of article 304 and these items are fully within the competence of the State. We are doing two things here. We are rising the tax on certain commodities because they are of the nature of luxury goods

SRI T.R.SHAMANNA :—Additions, alterations, increase or decrease are included as per the provisions of the Constitution!

SRI M. Y. GHORPADE :—There is no restriction on inter state trade involved here. To convert some items from multi-point to single point is fully within the competence of the State.

MADAM SPEAKER :—The question is :—

“That leave to introduce the Karnataka Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1975, be granted.”

The motion was adopted and leave was granted

SRI M. Y. GHORPADE :—I introduce the Karnataka Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1975.

MADAM SPEAKER :—The Karnataka Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1975 introduced. **

BUDGET ESTIMATES FOR 1975-76 DEMANDS FOR GRANTS

(Demand Nos. 37, 24 and 30 —Demand Contd).

‡ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಸಂಸಾರೀಯ ವ್ಯವಹಾರ ಶಾಖೆ
ಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು :— ಮೂನ್ಯ ಅಧಿಕ್ಷಣೀಯವರೇ, ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರಾದಂಥ
ಮೂನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್‌ರವರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ
ಬಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗನಾಥ್‌ರವರು ಬಹಳ

** Copies of bill appended as annexures to this volume

‡ Asterisks indicate that remarks or Speeches have not been revised by the member concerned.

(Sri S. M. Krishna)

ಬೇಗ ಗುಣಹೊಂದಿ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ಹಾರೈಸಿದ್ದೇನೆ. ಚರ್ಚೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈ ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಚಾರ. ಬಹುಶಃ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ 4-5 ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಸಹ ಒಂದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ 1972-73ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ, 1973-74ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ 1974-75ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. 1972-73ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 42 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ನಾವು ಶೇರುದಾರರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. 1974-75ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮಗೆ ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತಂದುಕೊಡಬಲ್ಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಸಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಕೋ-ಆರ್ದಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ಪ್ರೈವರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಾರ್ಟ್ ಟರ್ಮ್ ಲೋನ್ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಆಯಿತು. ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ರಿಕವರಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. 1973ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಿಕವರಿ ಪರಸೆಂಟೇಜ್ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು ಎಂದರೆ 60.9 ಇತ್ತು. ಅದು 1974ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 63.70 ಆಯಿತು. ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಕವರಿ ಪರಿ

ಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಅವರೇಜ್‌ಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ರಿಕವರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ 4-5ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೂಡ ಈ ಸಭೆ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಶಕ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸದೃಢವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮನ್ ಜೆ. ರಾಮೇಗೌಡರವರು ಅಶಕ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸದೃಢವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ 8200 ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕ್ರಿಡಿಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪೈಕಿ 2 ಸಾವಿರದ 557 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ವೈಯಬಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು 1972ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದು ಈ ಸಂಖ್ಯೆ 1973-74 ರಲ್ಲಿ 2824ಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 6 ಸಾವಿರ ವೈಯಬಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವೆ, ಆದರೆ ನಾವು ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಿವೆಂಡ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಫ್ಯಾಮಿಲೀಸ್, ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೇಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಂದಾಜು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಉದ್ದೇಶ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಸ್ಮಾಲ್ ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ 84 ಸಾವಿರ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಫ್ಯಾಮಿಲೀಸ್ ಎಂದು ನಾವು ಎನ್‌ರೋಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶಾರ್ಟ್‌ಟರ್ಮ ಲೋನ್ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಡಿಯಂ ಟರ್ಮ ಲೋನ್, 64 ಲಕ್ಷ ಲ್ಯಾಂಗ್ ಟರ್ಮ ಲೋನ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಏನಿವೆ, ಇವನ್ನು ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ವೈಯಬಲ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

(SRI S. M. KRISHNA)

ಅವರು 11 ಲಕ್ಷದ 92 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಅದಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಫೈನಾನ್ಸ್‌ನ್ನು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಖಾಂತರ, ಅಶಕ್ತ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರೀಹ್ಯಾಬಿಲೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

9-00 A. M.

1973ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸುಮಾರು 34 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದರು. ಅದು 1974ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 43 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಹಾಗೂ ಅಮ್ಮಣ್ಣನವರ್ ಅವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಟಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಮ್ಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಚಳುವಳಿಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡರೆ ಅದು ತನ್ನ ಧೈಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಜನತಾ ಚಳುವಳಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದು ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ, ರಾಜಕೀಯದ ಬಣ್ಣವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರತಕ್ಕ 8 ಸಾವಿರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನಾನಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವಗಳ ಪಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಸಂಘಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿ ಏನು ಇರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನಾವು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಒಂದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ದೂರು ಎಂದರೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಆಗಿ ಆಡಿಟ್ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಆಗಿ ಇನರ್ಲಿ ಬಾಡಿ ಏರಿಟಿಂಗ್ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಆರೋಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಸತ್ಯ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಸಭೆ ಅದನ್ನು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಆಡಿಟಿಂಗ್ ಮುಖಾಂತರ ಬಿ ದಿ ವರ್ಕ್ ಆಫ್ ದಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎನ್ನತಕ್ಕ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಕ್ರೀಂ ನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏಕಾನಮಿ ಮೆಷರ್ ಒಂದಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸ್ಕ್ರೀಂ ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕಾನಮಿ ಆರ್ಡರ್ ಅನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಲಿಫ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಆಡಿಟಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ರೀಂ ನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಕ್‌ಔಟ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆಡಿಟಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಿಫಾರಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

I quote a paragraph from the Administrative Reforms Committee Report in this Connection which reads as follows :

“The Audit of bigger Institutions like Co-operative Sugar factories Central Banks, etc., should be increasingly entrusted to Professional Auditors. The Chief Auditor of the Co-operative Department should maintain a panel of professional Auditors for this purpose. The accounts of Societies audited by the Professional Auditors may be subjected to test audit by senior Officers of the Department.

ಇದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. The Audit has been under the Registrar of Co-operative Societies in all states except in U. P. where there is separate cell under State Finance Department. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಂದರೆ, ಮಹಾ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್, ಮಿರ್ಡಾ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆಡಿಟಿಂಗ್ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಶಿಫಾರಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸ್ಕ್ರೀಂ ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

(Sri S. M. Krishna)

ಇನ್ನು ಜನರಲ್‌ಬಾಡಿ ಪೊಲೀಸ್‌ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ದೂರಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಮೇಲಿರತಕ್ಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಈ ಆಡಳಿತದ ಮಾತು, ಜನರಲ್‌ಬಾಡಿ ಪೊಲೀಸ್‌ ಮಾತು ಎಸ್‌ ಆಫೀಸ್ರಿ ಯೇಷನ್ ಕೇಸಸ್, ಈ ಮೂರರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಯಾವ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ, ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೂ ನಾಳೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಭರವಸೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ :—ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಚಿವರುಗಳು ಅನೇಕ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಏಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮೂಲತಃ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುನಾಥ್ ಅವರು ತಿಪಟೂರಿನ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಡೀ ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ತಾವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತೀರಿ, ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ

ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ನಮ್ಮ ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಯಾರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಒಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. Nobody is interested to safeguard the interests of the State.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ :—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರಬೇಕು, ಸಮಂಜಸವಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ನ್ಯಾಯ, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ :—ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ನಾಚಿಕೆಗೇಡು ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಳೆದು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್ :—ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಾವ ಶಬ್ದ ಹೇಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಈ ಐದು ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರಿಂದ ನಾಳೆಯೇ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿ? ಮೊಹತ್ತಾ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಯಾವುದೋ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇವೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಪೀಸರ್ಸ್, they themselves connived. ಇವತ್ತಿನ ಆಡಿಟಿಂಗ್ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಬೋಗಸ್ ಆಡಿಟಿಂಗ್. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಐದು ಮೇಜರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಸಹಕಾರಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಒಂದು ಅನಾನ್ಸ್‌ವೇಂಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಏನೆಂದರೆ that the Government will take a decision so far as the auditing of these 5 Institutions by the representatives of the Accountant General ಎಂದು. ಅದು ಅಲ್ಲಗೆ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಇತಿಶ್ರೀ ಹಾಕಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಇದ್ದರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.)

ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ರಿವೀಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ; ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ?

SRI S. M. KRISHNA.—We have invested several crores of rupees.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ :— ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಪುನಃ ಏನು ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರು ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ರಶೀತಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ರೈತರನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದೇ ತರಹ ಪೋಚರ್‌ನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಆ ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ರಶೀತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಒರಿಜಿನಲ್ ಪೋಚರ್ ಬುಕ್ ಅನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ತರಬೇಕು ಅದನ್ನು ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರು ನಾವು ಹಣ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಆ ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ರಶೀತಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಆ ಟಿ. ಸಿ. ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಹೊಡೆದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನೀವು ಸರಿಯಾದ ರಶೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೇಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೆಳಗೊಡು ಸೊಸೈಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ರಶೀತಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರು. ಅವರುಗಳು ಈವೂತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾಫಿ ತೋಟ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಕಾರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಅವರು ಹೊಲ ಮನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೀದಿ ಭಿಕಾರಿಗಳಾದರು. ಅವರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ರಶೀತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೀಗಾಯಿತು

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :— ಇಂತಹ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 30-9-1974 ರವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು 1293 ಕೇಸಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗಿರುವುದು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿರುವುದು 148 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅದರಲ್ಲಿ 24 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು 330 ಕೇಸಸ್ ಇನ್‌ವೆನ್ಸಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು 368 ಕೇಸಸ್ ಅಂಡರ್ ಟ್ರಯಲ್, ಇನ್ನು 595 ಕೇಸಸ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 170 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್‌ವಿಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ ಇದು 1974ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆಂಕಿಅಂಶಗಳು

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡರು ಏನು ನಿದರ್ಶನಗಳುಹೇಳಿದರು ಅಂಥಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬರಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬರಬೇಕು. ಅಂಥಾವು ಬಂದಾಗ ಇಲಾಖೆಯವರು ತತ್ಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಚಳುವಳಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡರು ಬೇಲೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಬೆಳಗೂಡು ಒಂದು ಟಿ ಎ ಪಿ. ಸಿ.ಎಂ. ಸೊಸೈಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಡೈರಕ್ಷನ್

ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

SRI H. D. DEVE GOWDA :—It was ordered in 1971, ಆಗಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯ ಏನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ಆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆ ಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಜನತಾ ಬಜಾರ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸದಸ್ಯರು ಇದುವೇನೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನವರು ಜನತಾ ಬಜಾರ್ ಇದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಕನ್ಸೂಮರ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಸಿಡೇಷನ್‌ಗೆ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ಕನ್ಸೂಮರ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ ಅಥವಾ ಜನತಾ ಬಜಾರ್ ಎಂದಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ. ಇದರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಫೆಡರೇಷನ್‌ನವರು ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಕಡೆ ಜನತಾ ಬಜಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜನತಾ ಬಜಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಸಲಹೆ ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ, ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ನಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ)

ಒಂದ ಮಿನಿ ಬಜಾರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗೆ. ಮುಡ್ಯದ್ವಿ ಫೀನಿಬಿಲಿಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರದ್ವಿ ಫೀನಿಬಿಲಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಈಗ ವರ್ಕ್‌ಔಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್‌ರವರು ತಿಪಟೂರು ಸೊಸೈಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎನ್ನೇನೋ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. We have initiated action. ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಮೃತ್ ನವರು ಅವರು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್ ಡಿವಿಷನಲ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ ಬಂದಾಗ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಕೂತು ಅಲ್ಲಿ ಹಿಯರಿಂಗ್ ನಡೆಸಿ ಆ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಡಿನ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಹೇಳಿದರು ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಟೆಪ್‌ ಸೆಲ್ ಮಾಡಿ ಆ ಸೆಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಹತ್ತೊಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಅಲಿಗೇಷನ್ಸ್ ಕೂಡ ಈ ಸ್ಟೆಪ್‌ ಸೆಲ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು. ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಸಲಹೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟೆಪ್‌ ಸೆಲ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಲಹೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಸೊರಬದ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ The Deputy Commissioner, Shimoga District has taken action in consultation with the Deputy Registrar of Co-operative Societies. Enquiry is going on. The investigation is going on and let me assure the Hon. Member, if there is anything found wanting in the society; we are going to prosecute the concerned people

SRI S. BANGARAPPA :—The Secretary of the TAPCM has been transferred to Raichur District. ಅದರ ಮೇಲೆ ಫಿಲಿಪಿನರಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಿದೆ ಅವರು ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ನ್ನು ಅಡಿಯನ್ವಯಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಅವರನ್ನು ಆರ್ಟ್‌ ಇಡುವುದಾದರೆ ನೀವು ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆರ್ಟ್‌ರನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್‌ಗೆ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ ಕೃಷ್ಣ :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜಪ್ಪನವರು ಮಂಡ್ಯದ ಎರಡು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಂಡ್ಯ ಸೊಸೈಟಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜನತಾ ಬಜಾರ್ ವಿಷಯ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜನತಾ ಬಜಾರ್ ಲಿಕ್ವಿಡೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಫೋರ್‌ಸೇಲ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಪೋರ್‌ನವರು ಮಂಡ್ಯ ಸೊಸೈಟಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1969-70ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. 70-71ರಲ್ಲಿ 6 ಲಕ್ಷ 98 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, 71-72ರಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ 82 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. 72-73 ರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. 73-74 ರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಲಾಭ ಬಂತು. 74-75 ರಲ್ಲಿ 6 ಲಕ್ಷ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಅವರ ಸ್ವತ್ತನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ವ್ಯಾಪಾರ ವರ್ಗದವರು ಇಂದು ಪಟ್ಟಿಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಅವರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತೂಗಿಸ್ತೇಳು. 1946ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳೇ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮನೋವೆಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗಿವೆ. ಈ ಮನೋವೆ ಇನ್ನೂ ವೇರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವವರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಿಡುವು ದಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೊತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಅದು ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ನೆನಪು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ದುರ್ಯ್ಯವದಿಂದ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ನನಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. This concerns the other House. There is also a Business Advisory Committee.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ :—ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮೂತ್ಯನೇ ಗತಿ. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಹೇಳುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ. ಅದಕ್ಕಾದರೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಶಾಭಾಷಾಗರಿ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ? ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಸೆ—ಎರಡನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವರು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪರವಾಗಿಯೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿರೋಧ ವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪೆಟಿಷನ್‌ಗಳು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದಾರಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಮೂನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕೆಲವರ ದೂರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಂಶಯಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದೇ ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು.

ಇನ್ನು ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಮ್ಮಣ್ಣನವರ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮೊತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಟರ್ಸ್ ಆಗುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಇದ್ದರು. ಲಾ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಅನ್ನು ಅರ್ಜಿಟ್ರೇಟರ್ಸ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಆಗ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೇ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೇ ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒದಲು ಇನ್ನಷ್ಟುಕಾಲ ಕಾದು ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೂನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡೊಪಿ ಕೇಟ್ ವೆಂಬರ್ ಪಿಪ್ಸ್ ಇನ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 49 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಮೆಂಬರ್‌ಶಿಪ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೆಂಜ್ ಅಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಕೆಲವರು ಪ್ರೈಮರಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಓವರ್‌ಲ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಇರಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಓವರ್‌ಲ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ 5ರಷ್ಟು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. 49 ಲಕ್ಷ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 5ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರ್‌ಶಿಪ್ ಈಗ ಹರಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ಲೋಸ್ಡ್ ಷಾಪ್‌ಗಳಂತೆ ಆಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರು ಹೊರಗಡೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಇದೆ. ಅವನ್ನು ನ್ಯೂ ಮೆಂಬರ್‌ಶಿಪ್‌ಗೋಸ್ಟರ್ ಕ್ಲೋಜ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಧೋರಣೆ ಇದೆ. ಅದೊಂದು ವಿಚಾರ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಸಹ ಇದು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯ ವಿಚಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಆಫೀಸನ್ನು ಆಕ್ಟಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎರಡೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಡವಿದರೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕುಂಟುತ್ತಾ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಂತಹವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ.

SRI S. M. KRISHNA.—That I will be unfair for the officer concerned. After all the honest officer gets a protection under the Government and if he does work according to his conscience, we are here to give him protection. I will assure the officers that they will not be worried; they need not be swayed by any other consideration.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬೈರೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನೀವು ಕೊಂಪರೇಟಿವ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಣ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರೂ ಸಹ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಫೋನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ದಿನಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು 5 ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ 50 ಲಕ್ಷ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ವಾಗಲೀ ಅಥವಾ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಲೀ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದರೇನು? If the funds have been mismanaged, then it does not carry the reputation of the Bank ಎಂದು ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈಸೂಪರ್ ಸಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿನ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರೂ ಸಹ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

SRI S. M. KRISHNA :—What is the alternative? Please tell me. Let us be honest. What is the remedy for this?

SRI H. D. DEVE GOWDA.—The remedy is this, according to Government 1967-68ರ ಆದಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರಾಂಚ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಪ್ಪ ಎಂಬವರು ರೂ. 97,817 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಿಸ್ ಆಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. a criminal complaint was lodged and a judicial First Class Magistrate, Chickaballapur is inquiring now. The judicial process is on. I want to know the date of occurrence of the incident. The P. A. C. is going to give a detailed report.

SRI S. M. KRISHNA.—Very fine. So much so, I will save the time of the House but the fact remains that the Hon. Members cannot go on making exaggerated accusation saying Rs. 50 lakhs have been misappropriated. What would be the impression created outside the House? If I rebut that, they should not accuse me.

9-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಮಾನ್ಯ ಜೈರೇಗೌಡರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ, ಬೇನಾಮಿ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಯಾರಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೋ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ರೀತಿ ಸಾಲದ ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಬಾಕಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ಬೇನಾಮಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕ್ರಮವಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಎರಾಡಿಕೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಾಗ, ಅದನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬೇನಾಮಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಯಾವುದೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರೈಮರಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೆ, ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ನಿರಪರಾಧಿ ಪೇರದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ)

ನನಗೂ ಮತ್ತು ಪಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೂ ಯಾವ ಬಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹನುಮನ ಮುಖ್ಯ ಸೊಸೈಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೂ ಯಾವ ತರಹದ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ; ಅದಕಾರಣ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ವೈಲ್ಡ್ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದರು, ಅದು ಆಧಾರರಹಿತವಾದ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಒಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಕೇಸ್ ಅಕ್ವಿಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈಗ ಸಿವಿಲ್ ಲಯೊಬಿಲಿಟೀಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ಚೌಕಟದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದಂಥ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ :—ಕುಣಿಗಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೋವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ರದ್ದು ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ;

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ಮಾನ್ಯ ಮಂಜುನಾಥ ಅವರ ಶಂಕೆಗೆ ಅಪ್ಪು ಅಧಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದು ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯೂ ಸಹ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತದೋ, ಅದಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಸಭೆಯ ಆಸೆ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಆಸೆ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಚೈತನ್ಯ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಅಶಿಸಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನೇನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ,

ಅವುಗಳೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಮೂನ್ನ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ನನ್ನ ಸಾಲ್ಕು ಮೊತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ :—ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿ ಸಾಲ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 4 ಆಣೆ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಾಲದ ವಸೂಲಾತಿಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕದೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರ ಮೇಲೆ ದಾವೆ ಹೂಡಿ ದಿಕ್ಕಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಆ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿ ಮೊತ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅಸಲನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—6 ಆಣೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ಮಧ್ಯಮ ಕಾಲಾವಧಿ ಸಾಲವೆಂದು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ :—ಅದರ ಬದಲು ಆ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅಸಲನ್ನು ರೆಕವರಿ ಮಾಡುವುದು ಬಳ್ಳಿಯ ದಲ್ಲವೇ ? ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

SRI S. M. KRISHNA.—I entirely agree with you; It is being done now.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ರಾಮೇಗೌಡ :—ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾದಾಗ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ರೈತರು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಆ ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿ ಮೊತ್ತ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು, ಮುಂದಿನವರ್ಷ ರೆಕವರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಅದರಂತೆ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ, ಆದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಯಿತು ಎಂದು ಮಾರ್ಚ್ 15ರ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ :- 3 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಪೇರು ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರಂತೆ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರನ್ನು ನಾವು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬಂದು ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :- ಈಗಾಗಲೇ 8-10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವಸೂಲಿಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಜಾಸಿ ಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಗತಿ ಈಗಾಗಲೇ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ಹನುಮೇಗೌಡರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ :- ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೊಡಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣದ ಒಂದು ಭದ್ರತೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿಯೂ 3 ಜನ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಿಗೂ 3 ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಕೆಲವು ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳನ್ನು ಮೊತ್ತ ಆಯಾ ಕೊಂಡು, ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು; ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಚಾರಿತ್ರಿಕನರನ್ನು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಲ್ಯ ಮಾಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :- ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದು ಸಹ ಎಷ್ಟೋ ಸೊಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಪ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ದೇವೇಗೌಡರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ದೇವೇಗೌಡರು ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ಚೇರಮನ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು insulating forces ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. We have to take a balanced view of all those things and put such of those people in whom the Government would think that they would take care to protect the interest of the institution; for example Government Officers like Asst. Registrars, Block Development Officers and Tahsildars have been nominated to several such institutions.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? I am putting a direct question to Hon. Minister as regards the state of affairs in Mandya District. I want to know to which society the Government has nominated official members?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.—ಸ್ಮಾರ್ಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಮಾಡಿ ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಆಯಿತು? ಎರಡನೆಯದು ಫನುಮನ ಹಟ್ಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಯಬಿಲಿಟಿ ಹೋದರೂ ಸಿವಿಲ್ ಲಯಬಿಲಿಟಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

SRI S. M. KRISHNA:—It has nothing to do with the Co-operative Department.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ರೂರಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಬಗ್ಗೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಡೆಪ್ಪಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಿಪೋರ್ಟು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಶೀಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲೈಬಿಲಿಟಿ ಹೋದರೂ ಸಿವಿಲ್ ಲಯಬಿಲಿಟೀಸ್ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ನೂರಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಿವಿಲ್ ಲಯಬಿಲಿಟೀಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ —ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಾಣಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾನು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ನೈತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಲೀಗಲ್ ಆಗಿ ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರು ಹರಿಜನರು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಯಾವ ಹರಿಜನರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕಾನ್ ನವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರಿಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಏನೇನು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಃ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಟ್ಯಾಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ 5 ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡು ಹರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ, ಮೂರು ಲಂಬಾಣಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಆಗದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಸು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ :— ನಾನು ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬರೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಪರ್ಸನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಅವರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಶರಣವಾಚಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ, ಒಂದು ಗದಾಪ್ರಹಾರ ಮಾಡುವ, ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ಅಸಾಸಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿ, ಸುಳ್ಳು ಇರುವುದನ್ನು ನಿಜ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಹೇಳುವ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ವಿಶಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದರಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್‌ಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ಅಸಾಸಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥ ಇದೆಯೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ :—ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಉತ್ತರ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಸಾಜನ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ಅಸಾಸಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇದ್ದವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ್ದು ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಈವತ್ತಿನ ದಿನ ಹನುವನಹಟ್ಟಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಆಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಹನುವನಹಟ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಸದನದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ವಿವರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸ. ಸ್ಮರ. ಇವೊತ್ತು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಿವಿಲೀಜ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಪರ್ಸನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಧಾರ ರಹಿತ ಮಾತು ಹೇಳಬಾರದು. Personal attack and personal criticism of the member is not permissible ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವಾಗ ಪಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಗಡೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸದನವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿಲ್ಲದೆ ಇರ ವವರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸದನವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಯಾವುದೇ ಆರೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆ ದಾಖಲೆ ಕೊಡಿ ಹಿಂದಿನ ಪಂತ್ರಿಗಳು ಅನುಭವಿಸಿ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಇವರೂ ಅನುಭವಿಸಲಿ. ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲಿ, ಸಿ ಬಿ ಐ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಇವರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಪಂತ್ರಿಗಳು ಇದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕೋರ್ಟ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಅದು ಮಾಡದೆ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಸೃಷ್ಟನ್ — ಕೆಲವು ಪಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನು? ಪಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾವು ಇರುವುದೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಆಡಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ನಡೆದಾಗ ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ದೂರು ಹೇಳಿಬಿಡುವುದು, ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

ಹೇಳುವುದು ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೂ ಸರಿಕೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಸದನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಪರ್ಸನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೇಪರ್ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡಿ. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅಚಾತುರ್ಯ ನಡೆದಿರೆಯೇ? ತಾವು ಕೇಳುವುದು ಒಂದು ಅವರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಒಂದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವುದು, ನೀವೇ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದು ಇಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದು ವರೆಗೂ ತಂದು ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂಬರಾಸಿಂಗ್ ಸಿಟಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಯಾರೂ ಹಾಕಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ :—ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದಾಗ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಮೊದಲು ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಅಪಾಲಬಿ ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗ ಆ ವಿಷಯ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಹಿಂದಿನದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣರವರು ಹೇಳಿದಾಗಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ :—ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅದೇ ರೂಲ್ಸ್ ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ it is a registered document. I have got a certified copy of the document. ಆ ದಿವಸ ತಾವು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವತ್ತು ತಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ದಯವಿಟ್ಟು ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ :—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರ ಪಾಟಿ ವಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮಗನ ವಾದ ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಏನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ :—ಮೊದಲನೇ ದಿವಸ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ :—ಅವರ ಮಗ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಿ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೆಸರನ್ನೂ ಕೂಡ ಓದಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್‌ನ ಸರ್ಟಿಫೈಡ್ ಕಾಪಿ ತಾವು ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಈಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

SRI S. M. KRISHNA :—He has a certified copy of the document. It has been executed by some body in favour of some body.

SRI S. BANGARAPPA :—When the son of a farmer Minister is a party to this document.....

SRI H. SIDDAVEERAPPA :—We will have a rule that an M. L. A. hereafter should not have any sons. Then only it will be all right. ಅವರ ಮಗ ಮೊದಲಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು ?

SRI K. H. PAUL :—Even if my son has committed a mistake, I am prepared to own it. ಆ ಕಂಪೆನಿಯೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರ್ ಇದ್ದರೆ. is there any fault in it ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ :—ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ನಮಗೂ, ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ :—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಗೇ ಅದು ಅಪೈರ್ ಆಯಿತು. ಈಗ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ವಿಷಯ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂತು ಎಂದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ತಾವು ಯಾವಾಗ ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರೋ ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಬ್ರೇಫ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಡೆಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆ? We have seen some of the documents. That is why I have referred to those documents and to such matters. ಇದು ಫೋ ಅಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ವಾದ. ತಾವು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಏತಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಮೇಗನೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ. ಇವರು ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

SRI K. H. PATIL. --The Hon. Member Sri Bangarappa referred in his speech to a document. When a member refers to anything from a document it shall be produced if demanded by the members of this House. So, I demand that whatever documents the Hon. Member has to prove ....

SRI S. BANGARAPPA. --When it is demanded by the Hon. Members of this House, it is with me here and I will place it on the table of the House. ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

SRI K. H. PATIL :—Let this House not carry an impression that there is a document against Sri K. H. Patil. If there is any document pertaining to me either in my private capacity or any document pertaining to my public career and if, as the Hon. Member said, he wants to challenge the administration when Sri K. H. Patil was a Minister, I will be the first man to demand that let him produce whatever documents he has pertaining to me.

SRI S. BANGARAPPA.—It pertains to him through his son. Who are the partners of the company? One of the partners is the son of the Hon. Member.

SRI K. H. PATIL.—If my son has done anything wrong, I am prepared to own that odium.

SRI S. M. KRISHNA.—I would again reiterate the position that neither this Government nor the Department of Co-operation has anything to do with the developments of with the transactions that have taken place in Hanumanmatti. This is a Government of India Scheme which was started back in 1961-62. The Gramasevak Mandali was running the Rural Institute. If certain monies have been given by the Government of India, the Government of India have made certain enquiries. Let the Government of India take care of it. This Government has no responsibility for it.

SRI S. BANGARAPPA.—358 acres of land is given to the Society. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಸಂಬಂಧವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಈ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೂ, ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಹೆಚ್ಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆಸಿ ಹಾಕಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ :— ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚಾಡಲೋರರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ? It tries to show that they are guilty.

SRI S. M. KRISHNA.—The Hon. Member can come to so many conclusions which is very convenient to him. How can I beg a party to it? How can I oblige him for that?

— A. M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ :—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದಾದರೆ ನಾವು ಏಕೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಹಕ್ಕಿನ ಲೋಪದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಈಗ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಆಧಾರಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ವರ್ಕ್ ಆಗಿರಬೇಕು. ಅವರು ಅಲಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿದರು ತಾವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ರೂಲ್ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ನಾನು ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬೇಡ I will see to it.

SRI K. H. PATIL :—Point of Order.—When the Hon. Member makes a reference to document and speech is made on the basis of that document, he shall have to produce it.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ರೂಲ್ 304 ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಇದೆ :—

“If a minister quotes in the Assembly a despatch or other State paper which has not been presented to the Assembly, he shall lay the relevant paper on the Table.”

ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದು ಮಂಟರನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಅವರು

ಹೇಳಿದ ಪೇಪರ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಭೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತೂಕ ಇರುತ್ತದೆ, ಇಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

SRI S. BANGARAPPA :—I am sending it.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ —ಅವರು ಇಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಅರ್ಥವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ ?

MADAM SPEAKER :—I will now put the motion to the Vote of the House. The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in the list of Demands be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending with 31st day of March 1976 in respect of Demand Nos. 37 24 and 30.”

The motion was adopted and amounts were granted

As ordered by the Chair the motion for Demands for grants adopted by the House, are reproduced below :

CO-OPERATION ETC.,

Madam/Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 13,88,42,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 37. “Co-operation etc.”

“That a sum not exceeding Rs. 2,02,17,000 be granted to the Government to defray the charges

(MADAM SPEAKER)

which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 24. "Youth Services and Flying School."

"That a sum not exceeding Rs. 1,33,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 30. Information and Publicity."

DEMAND Nos. 7 and 31

MADAM SPEAKER:—The Hon. Minister for Labour and Employment to move the Demand.

SRI S. M. YAHYA (Minister for Excise and Labour):—Madam, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 3,43,19,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 7. State Excise and Wakfs.

MADAM SPEAKER:—Motion moved.

"That a sum not exceeding Rs. 3,43,19,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 7. State Excise and Wakfs.

The other Demand Number 31 is also before the House for discussion.

‡ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ):— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೂನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಅದ್ವಾರಿ ಸಚಿವರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಮೋಘ ಮೊಡುತ್ತ ನಾನು ಕೆಲವು ಮೊತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ ಮೊದಲು ಏಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಏಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಟ್ ಇಲಾಖೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ತುಂಬಿಸುವುದರೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಇಲಾಖೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ತುಂಬಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ ಇದೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮತ್ತು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಮೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದಂಥ, ಉಗ್ರವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು

ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೆ ವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ During the year, 5457 Excise offences were detected including 202.” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ವಿನಹ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕನ್‌ವಿಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಮಾಹಿತಿ ಬದಗಿನಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಏಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂಧಿತವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಅಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಲಂಚಾವ ತಾರ ಬೇರೆ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಸ್ವಕಾರ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೂ ಲಂಚ ತುಂಬಿತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರ ಪತ್ನಿರ ಸ್ವಾಕ್ ಅನ್ನರ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅ ಥಾದ್ನ್ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೊಡಿ, ಪರಿಶೀಲನೆಮೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ವರೆಗೂ ಸ್ವಾಕ್ ಅನ್ನರ್ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಲಂಚ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲಿಮಿಟ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ದಿನಿಲೇಪನದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಳ್ಳಭಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಬೇರೆಯವರ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿಸಿದ್ದೇನೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲ, ನಿಲ್ಲಿಸುವವರಿಲ್ಲ. ಇದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಎರಡನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ, ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಓಬೀರಾಯನ ಕಾಲದ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ವಿಶ್ವನಾಥ್, ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. ಅವರ ಕಾರನ್ನು ಸಾರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರ ತಡೆಹಾಕಿದರು. ರಾಬರಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅವರ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ ತಡೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಅವರದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಯಾವುದೋ ಕಾರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಚೈನ್, ಸ್ಪೈಕ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ, ಚೈರ್ ಬರ್ನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕಾರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ, ಆ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಪಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ರೈಡ್ ಮಾಡುವ ಜನ ಚಾಕು, ಚೈನು, ಸೋಡಾಹಾಟರ್ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಆ ಕಡೆ ಗೂಂಡಾಗಿರಿ ಮಾಡುವ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕಟ್ಟು ಕಥೆಯಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಜಯನಗರ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಬಾಟಲ್ಸ್, ಚೈನು, ಸ್ಪೈಕ್ಸ್, ಚೈರ್ ಬರ್ನ್ಸ್ ಅಗುವುದು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೇ ಕಾಲದ, ಓಬರಾಯನ ಕಾಲದ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಒಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆವರಿಗೆ ದೇಕಾದ ರಿವಲ್‌ವರ್ ಕೊಡಿ. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತಿ ಆಗುವ ರೀತಿ ಯಾರಾದರೂ ನಡೆಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ರಿವಲ್ವಾರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ

ವಿಷಯ. ಈ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ; ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ಬಂದಿದ್ದು; ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹತ್ತಿರ: ಮಸೀದಿಗಳ ಹತ್ತಿರ, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತು ಹರಿಜನರು ವಾಸವಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಬರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಚಳವಳಿ ನಡೆದಿದೆ; ಟಿ ಸಿ ಎಂ. ರಾಯನ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಳವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ: ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೂನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಾಮಣ್ಣನವರು ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಚಳವಳಿ ನಡೆಯಿತು: ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯಿತು, ಆದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಂಗಡಿ ಇರುವುದು ಇದೊಂದೇ ಕಡೆ ಅಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಎದುರಿಗೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ವಯ್ಯಲಿ ಕಾವಲ್ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನ ಎದುರುಗಡೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗಜ ದೂರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ. - ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಕಿಟಕಿ ಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಇದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹತ್ತಿರ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹತ್ತಿರವೇ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಅವರು ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು 2-3 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಹತ್ತಿರ ಹರಿಜನ ಕೇರಿಯೂ ಇದೆ, ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಸಹ ಇದೆ, ಇವೆರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ತತ್ವ ಏನು ಇದೆ, ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಸರಕಾರದವರು ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಚೊಬ್ಬಾಕೋ ಕಂಪನಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ 90 ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಹರಿಜನರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನವರು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಆದರೆ, ಪವರ್‌ಫುಲ್, ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಸ್‌ ಪರ್ಸನ್, ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೇ ಬೇಕಾದವರು; ಪಾರ್ಟಿಗ ಹಣ ಕೂಡುವವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ; ಅಂಥವರಿಗೆ ತಾವು ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬಗ್ಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲೇ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಏರುವುದು ನಾವು ಕೂಡ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ; ಅಲ್ಲಿನ ಜನರೂ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್, ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಯಾರೂ ಗಮನ ಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಏನು ಇದೆ, ಅದರ ಏರುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹರಿಜನ ಕೇರಿ ಹತ್ತಿರ, ಪುಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎದುರಿಗೇ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ತರಿಸಿ, ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ, ಟಿ. ಸಿ. ಎಂ. ರಾಯನ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರುವ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ, ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮದ ಏರುವುದು ತೆರದಿದ್ದರೆ, ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಾದಂಥ ಬೇಡಿಕೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಮೊದಲನೇ ಕೊರತೆ ಏನೆಂದರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬೆನ್ನಲುಬು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉದ್ದದ ಮಾಡುವ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಮೊತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಮಾಡುವುದು ಒಂದು. ತಾವು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಬೇಕು, ತಮಗೆ ಓಟು ಬೇಕಾದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಬೇಕು; ಅವರುಗಳ ಕೈಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಓಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ; ಆದರೆ, ಅವರ ಸವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ, ಅದೇನೋ ಒಂದು ರೀತಿ ತಮಗೆ ತಲೆನೋವು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಲೆನೋವು ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಎನ್ನುವುದು ತಕರಾರಿನ ವರ್ಗ, ಗಲಬೆ-ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವ ಜನ; ಇವರ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವನೋಭಾವನೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರುವ ಜನರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ತೀರಾ ದುರಾದೃಷ್ಟ. ಅದಾದರಿಂದ, ಈ ವನೋಭಾ

ವನೆ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರಕಾರದವರು ಸಮತಾವಾದ ವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಇಲ್ಲದೆ ಸಮತಾವಾದ ಬರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ದುಡಿದು; ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ಸಮತಾವಾದವೇ ಏನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಒಂದು ಬರಡು ಮಾತು; ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ಮಾತು ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದ ಹಿತಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ; ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ತಾವು ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರಕಾರ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾರಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಮಲತಾಯಿ ಫೋರಣ್ ಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆ ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡದೆ, ಹಣ ಕೊಡವೇ ಏನೂ ಕೊಡದೇ ಇದೂ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ; ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ತಂಟೆ-ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಸಹನೆಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಈ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಮಾನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು; ಆಗ ಅವರು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಈ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮುಲು ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ವುಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡ ತ್ತಾ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅಂದು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು ; ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಲತಾಯಿ ಫೋರಣಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ತನಗಿರುವ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮನೋಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯದ ಅಪ್ರೋಚ್ ಏನಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಏನೆಂದರೆ, ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನು ಬರುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಗೆಹರಿಸು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ವಂಥ ಮನೋಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕು ; ಅಂದರೆ, ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ಸ್, ವೇಜನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ ; ಉತ್ಪಾದನೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಲಿಕ್ಕಿ, ಫ್ಯೂಡಕ್ಷನ್ ವ.ತು. ಫ್ಯೂಡಕ್ಷನ್ ವಿಟಿ ಈ ಎರಡೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ; ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಂಥ ಜನಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲೂ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೂರು ಅಪ್ರೋಚ್‌ಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಚಳವಳಿ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಪ್ರಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಈ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಚಳವಳಿ ಎಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಅನರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ; ಕೆಲವರಿಗಂತೂ ಜ್ವರವೇ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತದೆ ; ಅವರು ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದ ಚಳವಳಿ ಎಂದರೆ, ತಂಟೆ ತಕರಾರುಗಳು ಎಂದು ಭಾವನೆ ಹೊತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಚಳವಳಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ ; ಅದು ರೆಕಗ್ನೈಸ್ ಆಗಿದೆ ; ಅದುದರಿಂದ, ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರಕಾರದವರು ಸಮತಾವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್‌ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪುಷ್ಟಿ ಕರವಾಗಿ, ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ, ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಅಪ್ರೋಚ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಈ ವರ್ಷ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಇದೆ, ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬದಲು ಬದಲಾವಣೆ ಇನ್ನು ಕೂಡ ಹಿಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಧೋರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವವರು ಯಾರು ಈ ಅಪ್ರೋಚ್ ಜಾರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಿನಿಸ್ಟರ್

ಫಾರ್ ಲೇಬರ್ ಅಂಡ್ ಟೂರಿಸಮ್, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಫಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಬೇರೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದವರು, ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದರೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಜಾನ್ಮಿಮೊಡಬೇಕು, ತಕರಾರು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸ್ವಭಾವದವರು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯ ಈ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇ ಟೀಕೆ ಇದ್ದರೂ ಮೂಢಿ, ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನಾನು ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಟೀಕೆ ಮಾಡತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ, ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಒಂದು ಥೋರಣ್ ಯನ್ನು ಯಾರು ಇಂಪಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ? ಇದನ್ನು ಇಂಪಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಆನಿಸ್ಟೆಟ್ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಪಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಗೈಡ್ ಲೈನ್ ಹಾಕಿ ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಟರ್‌ವಿನ್ ಆದರೆ ಹೇಗೆ ಈ ಅಪ್ರೋಚ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ? ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಬಯೋಸ್ ಅಪ್ರಾಪ್ರಿಯೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಪ್ರೋಚ್ ಹೇಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ? Supposing the Minister phones and says that such and such a thing should be done or should not be done, how can the industrial relations and disputes etc., be solved : ಆದ್ದರಿಂದ ಅಪ್ರೋಚ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಈಗ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆ ತಾವು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪುರಾವೆಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಒಂದನೆಯದು ಈಗ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರೆನ್ಸ್ ಇದೆ ಎನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ವೃದ್ಧನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮೋಟಾರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಂಪೆನಿ ಯೂನಿಯನ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಯಿತು. ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ ಅಗಿ ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವಿವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಸೆಟಲೆಮೆಂಟ್ ಸೈನ್ ಆಗಿರಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸಬೇಕು, ವಾದ ವಿವಾದ ಆಮೇಲೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್‌ನ್ನು ಅಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿರಲಿಲ್ಲ. ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಹೋಯಿತೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ನೋಡೋಣ. ಅಪೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಟರ್‌ವಿನ್ ಆಗಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಡಿಲೇ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ. ಅಂತೂ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಯಿತು. ಅದು ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಏನು ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಪೊತ್ತು ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗಿ ಡಿಲೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು ಅದ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲು ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಗೊಂದಲವಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಏನು ಎಂದರೆ ಅಂಧ್ರ ಸ್ಟೇಟ್ ಕಂಪೆನಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 270 ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಟರ್ನಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರು. ಟರ್ನಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ಸಿಡರೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಈಗ ಅವರು ಲೇಬರ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸರಿಯೇ ? ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಐ. ಎನ್. ಟಿ. ಯು. ಸಿ. ಹೆಚ್ ಎಂ. ಟಿ. ಮಜ್ಹೂರ್ ಸಂಘಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನೇರವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಇಂಡಿವಿಜ್ಯುಯಲ್ ಡಿನ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಬಂದರೆ, ನೆಟ್ಟಗೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಇನ್ನು ಸಹ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಂಡುಬರಬೇಕಾದರೆ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ರಿಲೇಷನ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ರಘುನಾಥ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕಾದರೆ, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಇದನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಫೋರಮ್‌ಯೇ ? ಇದನ್ನು ಅವರೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ವಿಷಯ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂದರೆ, ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕರ್ಮಕಾಂಡ, ಅದು ಒಂದು ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಮೂರ್ಛಾಪಾತ. ತರುವಂಥಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯೂನಿಯನ್ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ಎಂಪಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಹೆಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘ, ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘ ಬಲ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಲ್ಯಾಂಪ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ? ಯಾವುದೇ ಸಂಘ ಬಲಿಪ್ಪ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ ಇದೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಜಡ್ಜ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು ನಹ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಹಾಕಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 1968ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಅದು ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ದಿಟ್ಟ ತನದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇರುವುದರಿಂದ ಐ. ಎನ್. ಡಿ. ಐ. ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. Inter-union rivalry is there. The Government says that they have done their level best. But I say, 'No Sir, you have not done your level best'. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸಪ್ತ ವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಫೋನ್ ಮೂಡಿ ಫೋಲೀನ್‌ನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹೊಡೆಯಿರಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಡಿ, ಎಂದು. ಈ ರೀತಿ ಇಂಟರ್‌ಫೀಯರ್ ಆದರೆ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಇನ್ನು ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಟಾಲ ರೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಈಗ ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಮಾಡುವುದು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬುದ್ದೋಸ್ ಅವರು ಬರುವುದು ಸಂಕೋಪ. ಮೊನ್ಯೆ ಅಬ್ದುಲ್ ಬುದ್ದೋಸ್ ಅನ್ವರ್ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಫೀಯರೆನ್ಸ್ ಆಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಮೊತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಹೆಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ವಿಷಯ ಏಕೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ Your Government has made it a mess. I do not know whom to blame. Any way the Government has got to take the blame for not settling or allowing this issue to go on in this fashion and see that production is hampered. If at all production is hampered, it is on account of Government's mess. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಟರ್‌ಫೀಯರೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆ, ಈಗ ನನಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಗೊತ್ತಿದೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಅಂಥಾ ದ್ದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದು ತಮಗೆ ತಿಳಿದುತ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಅದನ್ನು ಬಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಕೆ. ಆರ್. ವಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇದು ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು, ಕಾಲಿಂಗ್ ಆಟಿನಾಷನ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಈಗ ನುಮೂರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಜನರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣ ಇರಲಿ, ಕಾರಣ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡೋಣ, ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡೋಣ, ಈಗ ರುಲ್ ಇರುತ್ತದೆ, ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ, ಬೋನಸ್ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೂತು ಕೊಂಡು ಮಾಡೋಣ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೇ ಮುಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮನೋಭಾವ ತೋರಿಸಿದರೆ ಇದು ಸರಿಯೇ ?

ಮತ್ತೆ ನಾನು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಇದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೇ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೀಗೇ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ಉಪವಾಸದಲ್ಲಿ ನರಳಿ ಕೊನೆಗೆ ಮಾಲೀಕರ ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮುಖಂಡರು ಇದ್ದಾರೆ. ಐ. ಎನ್. ಟಿ. ಸಿ. ಯೂನಿಯನ್ ಮೂಲಕ ಮಿಲ್ ಮಾಲೀಕರ ಕಾಲಮೇಲೆ ಬೀಳಿ ಎಂದು ಈ ಮುಖಂಡರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವುದೋ ಒಂದೆ ಯೂನಿಯನ್ ಹಿಡಿದು ಒಳಗೆ ಹೋದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆಯೇ ? ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಲೀಕರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಆ ರೀತಿ ಯಾವುದೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಳೆ ಬೀಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೇಳೆ ಬೀಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

10-30 A. M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ 25 ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿ ದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಗಂಟೆ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ

ನಾಡಿದರೆ ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಯಾವಾಗ ಆಗಬೇಕು ? ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ — ಅರ್ಧಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಪ್ರೋಚ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಮೊತ್ಯು ಯೂನಿಯನ್ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಯನ್ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಆ ತತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ನಾಯಕರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಲೀಕರ ಹತ್ತಿರ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಬ್ಬರು ನಾಯಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಮುಖಂಡರು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಯೂನಿಯನ್ ಸ್ಪಾಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಯೂನಿಯನ್ ಸ್ಪಾಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವು ಬದುಕುತ್ತವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯೂಹ್ಯಾ ; —ಯಾರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ : —ಮಧುರೆ ಮೂಣ್ಣಂ ಎನ್ನುವವರು ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರು ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಯೂನಿಯನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಧುರೆ ಮೂಣ್ಣಂ ಅವರು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ,

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ : ಯೂನಿಯನ್ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ : —ಯೂನಿಯನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ? ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಇವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದರೆ ಮೂರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಮತನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಲೇಬರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಮತನ್ನು ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರ್ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಒಬ್ಬರ ಮತನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರ ಮತನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವವೇ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಮೊನ್ನೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಿಟ್ ಹಾಕಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಮಾಡಿ ಅದು ಪರವಾಗಿ ಆದಾಗ ಯಾರ ಮತನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಮೇಲೂ ಕುಟೋಲ್ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತಿಂಗಳು ಗಟ್ಟಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಒಬ್ಬರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರಮೋಟ್ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ಡಿ. ಎಲ್. ಸಿ. ಆಗಿ ಪ್ರಮೋಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರಮೋಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ನನ್ನ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಪಿ ವೆಂಚೇಷನ್ ಅಫ್ ಎನಾಕ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಪರೇಟಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಎ.ಎಲ್.ಸಿ. ಒಬ್ಬರು ಡಿ.ಎಲ್.ಸಿ. ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವರದಿಯ ಪುಟ 3 ರಲ್ಲಿ :

“During the year under review, Sri Siddaya Puranik, I.A.S. continued to be the Commissioner of Labour and also continued to be administrative head of the Inspectorate of Factories and Boilers. He also continued to function as Chief Conciliation Officer for the State under the Industrial Disputes Act” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ್ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಅವರ

ಒಗ್ಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೊರೆಯನ್ನೂ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊರಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಏನೂ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನು? ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಇಬ್ಬರು ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಕೆಲಸ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಲಾಪ್ ಸೈಡೆಡ್‌ನೆಸ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎ. ಎಲ್. ಸಿ. ಗಳು ಮತ್ತು ಡಿ.ಎಲ್.ಸಿ. ಗಳು ಮುಂತಾದ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಸ್ವಾಫ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಬಹಳ ಹಾರಿಬಲ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ್ ಅವರು ಲೇಬರ್ ರಿಲೇಷನ್ ಮತ್ತು ಎನಾಕ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಫ್ ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಈ ತರಹ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಈಗ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು, 2 ವಾರಗಳು 3 ವಾರಗಳು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸ್ವಾಫ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪರ್ಮೆನೆಂಟ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪೇನು ಇಲ್ಲ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ದಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಈ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಅಫ್ ಡಿಸ್ಕೂಟ್ ಕೇಸಸ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಫಾಲೋ ಅಪ್ ಮಾಡುವವರಿಲ್ಲ. ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕನ್‌ಸಿಲಿ ಯೇಷನ್ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರೂ ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ, ಏನು ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಯಿತು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಅನುಭವ. ಆಫೀಸರೇ ಎಕ್ಸಿಪ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಪೆಂಕೋಬರಾವ್ ಅಂತ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಈಗ ಫೋರ್‌ಡೆಯವರು ಕರೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಫೋರ್‌ಡೆಯವರ ಎಸ್ವಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಓ. ಓ. ಡಿ. ಬಂದರು. He used to have all the

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

cases regarding settlement and awards. ಅವರು ಅವನ್ನು ಫೈಲ್ ಮಾಡಿ ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಬ್ರೀಫ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಇತರೆಯವರನ್ನು ಬ್ರೀಫ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಈಗ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೇಳುವವರು ಹೇಳುವವರಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. I think there should be something like a legal cell. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಟಾಫ್ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಟ್ರಂಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಎಸ್ಕಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಲೀಗಲ್ ಸೆಲ್ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ರಿಸರ್ಚ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಡಿವಿಷನ್ ಬೇರೆ ಬೇರೇ. ತಾವು ಗಾರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ನೋಡಿ ಕೇಸಸ್ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಡಿಸ್ಕಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಲಾಕ್ ಔಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕೇಸಸ್ ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಮಗಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಡಿಸ್ಕಾಂಟ್ ಏನಾಗುತ್ತಿವೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರಿದ ಚೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲಕರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಯಾವ ತರಹ ರಿಸರ್ಚ್ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಬೇರೆ ಹೊರಟುಹೋದ ಮೇಲೆ the weakest section of the labour department is this ಈ ರಿಸರ್ಚ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಶಾಖೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಲೇಬರ್ ಗೆಜೆಟ್ ಏನು ಬರುತ್ತಿದೆ. It is very poor stuff. ಇದನ್ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಟ್ರಂಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆ. ಆರ್. ಮಿಲ್, ಹೆಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂಪಾರ್ಟ್‌ಯಲ್ ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಿಡಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ ವೇಜ್‌ಸ್ಟ್ರೆಂತ್ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಫೈಟರ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀಪ್ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಲೇಬರ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳು ಮೂಲಕರುಗಳ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಫೀಸರು ಮೂಲಕರ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ದುಡ್ಡು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲಸಗಾರರು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅಂಥವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು? ಅವ

ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಜೀಪನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೂ ಜೀಪ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಚೇರ್ ಇದ್ದರೆ ಚೇರ್‌ಬಲ್ ಇಲ್ಲ, ಚೇರ್‌ಬಲ್ ಇದ್ದರೆ ಚೇರ್ ಇಲ್ಲ. Equipment is very poor. ಅದರಿಂದ ಫರ್ನಿಚರ್ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಿನರಗಳನ್ನು ವರದಿಯ 4ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೊಂದು ಕೇಸ್‌ಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. 1095 ಹೊಸ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಬಂದವು. 178 ಕೇಸ್‌ಗಳು ಮೊದಲು ಇತ್ತು. 422 ಕೇಸ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ 89 ವಿತರಾ ಆಯಿತು. 530 ಕೇಸ್‌ಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಆಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ 232 ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ದಿರೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ವರ್ತಕನಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಮುಗಿದು ಅವಾರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಏನಿಲ್ಲ ಅಂದರೂ 6-7 ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ ಒಂದು ಗುರಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅವರ ಸ್ಯುಪರಾನೈವೇಶನ್ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಬಂದು ಕೇಸ್ ನಡೆಯಿತು, ಅವರು ವರ್ಕಿಂಗ್ ಜರ್ನಲಿಸ್ಟ್. ಅದು ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ಮುಂದೆ 1972ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಅದು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೂಡ ಇದು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಬೇಕೇ? ಎರಡು ವರ್ಷ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ತಕ್ಷಣ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಏತಕ್ಕೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಬೇಡ, ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ನೇರವಾಗಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿ. ಅದು ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಜಾಯಿಂಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇರಲೇಕೂಡದು. Straightway let conciliation be finished in a month or two. If it is not finished

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

there then let it go to the tribunal. ಹಾಗಾದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗು ತ್ತದಯ್ಯೇ ವಿನಃ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ 7-8 ವರ್ಷ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. There are a number of cases pending before them. There is enormous delay in disposing of conciliation cases. The approach of the Government has to be changed. ಈ ಸ್ವಾಂಧಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಕೇಸಸ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಂಧಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಜಿಫೈಡ್ ಸ್ವಾಂಧಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. How many factories have got standing order? ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. There is one case of standing order pending for 21 years without being certified. ಮೈಸೂರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ನವರು ಸ್ವಾಂಧಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಸರ್ಜಿಫೈ ಮಾಡಿ ಎಂದು 1954ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲಯಪರೆಗೆ ಸರ್ಜಿಫೈ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಳದರೆ ಮಾಡಲ್ ಸ್ವಾಂಧಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ odav conditions of service are not regulated, harassment etc. are continuing. The Department is not prepared to certify for 21 years. It is lying in cold storage. In ideal Java, Mysore, it is lying in cold storage for three years. I do not want to bother about these instances. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾಂಧಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಬೇಗ ಸರ್ಜಿಫೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಿಝುನಲ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. They have been a number of rejections recently. ಸೆಕ್ಷನ್ 11 (ಎ) ಬಂದಮೇಲೆ It is absolutely absurd to reject references of individual cases. ಸೆಕ್ಷನ್ 11(ಎ) ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದು ಬಂದಮೇಲೆ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಯೋಕೆ? ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. Even Jyothi Industries case was referred, it had to be referred. An endorsement was given 'no reference'. He has gone on writ petition. ಈ ಫರ್ಮ್ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಆತ ಬ್ರಾಂಚ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು. ಗಾರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೇಳುತ್ತದೆ Government is satisfied that he is the branch manager. The thing which has to be decided by the tribunal is decided by Law Department and no reference has been made. It is absolutely unjust. Though you have the power to do it the trend of industrial

relations is to see that references are made without going into all these details and merits of these cases. ಸೇತುಮಾಧವನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅಂತೆ ಪೈಪುಡ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಇವರದು 1972ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. An under Secretary of your Government Labour Department is having it still. I had gone to him seven times. I talked to him. Still it is not referred. At one time he did not know whether the file was there or not. I do not know why it should happen like this. There is enormous delay causing unnecessary hardship to the workers. In respect of Ideal Java reference was made to tribunal for abolition of contract system. ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಸಸ್ ರೆಫ್ಯೂ ಮಾಡ್ಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ವರೆಗೆ ರೆಫರನ್ಸ್‌ಸ್ ಎಷ್ಟು ಕೇಸಸ್ ಇವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕೇಸಸ್ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅದರಂತೆಗೆ ಡಿಲ್ಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

Enormous delay in tribunals is also there. One year's evidence is over and there are no arguments. ಆಗ್ಯುಮೆಂಟ್ ಆಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಕೇಸಸ್ ಇವೆ. The award itself was missed in your department. The Tribunal had sent three copies of it was not found here. Again the Tribunal was requested to send it. Who was responsible for this mistake. Why did they do it? I know positively that it was not found here. Again the Tribunal was requested to send it. Who was responsible for this mistake. Why did they do it? I know for certain that even at the time of printing it in the press, a person of Voltas went there and tried to persuade with money and see that it was not printed. Tatas are powerful people. Their underlinks may be here also. Please be careful it and don't give room for such things. ಗ್ಯಾಂಗ್‌ಮನ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇವರದ್ದು ಒಂದೇ ಒಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದು? Non-implementation of terms of settlement ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. There are a number of

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

cases. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಗ್ಯಾಂಗ್‌ಮೆನ್ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಸೆಟ್ ಮಂಟ್ ಇಂಪ್ಲಿ ಮಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಚೆನ್ನ ಬಸಪ್ಪ ನವರು ಮೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್ ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನೊಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೂನ್ಯ ಚೆನ್ನ ಬಸಪ್ಪ ನವರನ್ನು ನಂಬಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಮೂನ್ಯ ಯಾಹ್ಯಾರವರನ್ನು ನಂಬಬೇಕೇ ಯಾರನ್ನು ನಂಬಬೇಕು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ:—ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಂಬಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :— ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುಖಗಳು ಇವೆ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಪ್ಪೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಪ್ಪೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸರ್ಕಾರ. One represented by Sri H.M. Channabasappa and another one by Sri S. M. Yahya. ಒಬ್ಬರು ಸರಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಕಿವಿ ಹಿಂಡಿ ಸರಿ ಮಾಡಿ. ಅದು ಮಾಡುವ ಛಾಲ್ಕಿ,—ಮೂನ್ಯ ಯಾಹ್ಯಾರವರಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. You must prosecute those P. W. D. officials if they have not implemented and send notice to Mr. Channabasappa and if necessary, prosecute him also, because he is the person who is responsible.

SRI H.D. DEVEGOWDA.--The officer has already asked for the permission from the Chief Minister to prosecute Mr. Channabasappa. Mr. Mugdum has asked for permission of the Chief Minister to launch a prosecution.

SRI M.S. IRISHNAN.—That is for a different case. I don't want to speak about that one. Anyway, I would request you to strengthen the implimentation of awards section. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ

‡ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೂನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಕೆಲವು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರು 2-3 ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೆ. ಆರ್. ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆಯೆಂದು ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏನೋ ಒಂದು ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಆರ್ಗನೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬಿಚ್ಚಿ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಫೈಟ್ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಫೈಟ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಶೋಷಣೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಏನು ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ, ತಂಟೆ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹೆಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜ್ಯ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬರು ಅವರ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ 56 ಜನರು ಯೂನಿಯನ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ರಿಟ್ರೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ಆಗಲಿ, ಕೆ. ಆರ್. ಮಿಲ್‌ನಲ್ಲಿಗಲಿ ಬಹುಶಃ ಏನು ಒಂದು ಕಿರುಕುಳ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ನಾನು ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ನಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗಲಿ, ಹಿಂಸೆಯಾಗಲಿ ಮಾಡುವುದು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ. ನಾವು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಉಪಟಳ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸಂಘಗಳು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು, ಆನ್ ಫೇರ್ ಲೇಬರ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಮತ್ತು ಏನು ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ)

ಅವಾರ್ಡ್‌ಗಳಾಗಲಿ, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ ಆಗಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅದು ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಬಹುಜೇಗ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಕಾತುರತೆ ಇದೆ. ಮೂನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಇದೆ, ಬಹುಶಃ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಅಡ್ಡಿಸ್ಟ್ರೈಟೀವ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಏನು ಇದೆ, ಇವತ್ತಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇಫೆಕ್ಟೀವ್ ಆಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಚಿಂತನೆ ಅಥವಾಗವ ನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ಎಷ್ಟು ಅವಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಶನ್ ರಿಫೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೀರ್ಮಾನಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಈ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನ ಜಾರಿಗೆ ಬಾರದೆ ಇದ್ದಾಗ ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನು ಆಯಿತು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತಿದೆ.

(The Chairman (Smt. Addy Saldhana) in the chair)

ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಸೆಟ್ ಆಪ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಒಬ್ಬರು ಲೇಬರು ಕಮಿಷನರು, ಮೂರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಲೇಬರು ಕಮಿಷನರುಗಳು, ಮೂರು ಜನ ರೀಜನಲ್ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ಹಾಗೂ ಎಂಟು ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಲೇಬರು ಕಮಿಷನರುಗಳು ಮತ್ತು 13 ಜನ ಲೇಬರು ಆಫೀಸರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಹುಶಃ ಇವೊತ್ತಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಅನ್‌ಫೇರ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸಸ್‌ಗಳು ಲೇಬರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಲೇಬರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಈಗಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ

ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಜನತೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಹಂಗಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಇಲಾಖೆಯವರ ಹಂಗಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಣದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಆಗ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

11-00 A. M.

ಇನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರೆಫರೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅವಾರ್ಡುಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿವೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನೆಚಿವರಿಗೇ ತಿಳಿದಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಬಂದು ಅದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಕೇಸ್‌ನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕೊಡುವುದೊಳ್ಳೆಯದು. ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಬಂದು ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬರು ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಂದು ಕೇಸ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಐದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವುದೇ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಾಗಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದರ ವಿಳಂಬವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ)

1972-73 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸ್ಪೈಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಲಾಕ್‌ಔಟುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬಹುಶಃ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಶುಭ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. 1972 ರಲ್ಲಿ 89 ಸ್ಪೈಕುಗಳಾದುವು. 1973 ರಲ್ಲಿ 73 ಸ್ಪೈಕುಗಳಾಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಕಳೆದ ವರ್ಷ 46 ಸ್ಪೈಕುಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಮುಷ್ಕರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ನಡೆಯುವುದು ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಸ್ಪೈಕುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ :—72ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಯೂನಿಯನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಲವಾರು ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳೂ ಬರಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯೇ ಆಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ಕನ್‌ಸರ್ನ್ ಆಗಲೀ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರೊಡನೆ ಅಡ್ಡಿತ ವರ್ಗದವರೂ ಸಹಕರಿಸದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ವಾದವನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ಮುಷ್ಕರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಒಂದೇ ಯೂನಿಯನ್ ಇದ್ದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶೋಷಣೆಯಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಡ್ಡಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತಿದ್ದಿಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನಮ್ಮ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ

ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಚೆಗೆ ಲ್ಯಾಂಡು ರೀಫಾರಂಸ್ ಆಕಿ ನಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡು ಟ್ರಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವಾಗ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಡೈರೆಕ್ಷನ್‌ನನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಲೇಬರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಆಕ್ರಮಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗೆ ಒಂದೇ ಯೂನಿಯನ್ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತತ್ವ ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಆದರೆ ನಾವೂ ಹಾಗೂ ನೀವು ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದು ಬಂದಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಒಂದರೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳು ಇರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನೂ ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ :—ಇದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಯಿತು. ಒಹುತಃ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗೆ ಒಂದೇ ಯೂನಿಯನ್ ಇರುವಂತೆ ಒಂದು ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಂದು ಒಡ್ಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಲ್ಲದೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಯೂನಿಯನ್ ಅಫೀಸು ಬೇರರುಗಳು ಒಂದು ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಾದರೆ ಅವರೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಮನಾಪಲಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಸ್. ಅಮ್ಮಣ್ಣನವರ್ :—ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಆರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಚುನಾಯಿಸಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನೂ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ :—ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾರ್ಮಿಕನೂ ಕೂಡ ಅವರ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಚಂದಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ, ಅದರಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಆಡಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ)

ಕೂಡ ಇರಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಬರುವವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಬರುವವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಬರು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾರವರು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಯಕತ್ವ ಪಡೆದು ಅವರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅಂದರೆ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಗಳ, ಹೊಡೆದಾಟ ಮಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆರನ್ಯೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಡೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಸಾವು ಕೇವಲ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಾಲದು. ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ಸ್ ಅವು ಕೂಡ ಸಮಾಜವಾದದ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ಅಡಕವಾಗಬೇಕು. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಅವರ ಕ್ಷೇಮ ಆಗುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅದು ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ತಳೆದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಇವತ್ತಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಸ್ಕೀಮ್ ಎಂದು ಒಂದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ

ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಗೆ ಯಾವಾಗಲೋ ಡಾಕ್ಟರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಬರೀ ಅಸ್ತತ್ವ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಅಲ್ಲ ಬಿಪದಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಸ್ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇ.ಎಸ್.ಐ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಅಸ್ತತ್ವಗಳು ಇರುವುದು ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗಾಗಿ ಅವನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಅಸ್ತತ್ವಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ದಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿವಿಷನ್‌ನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಸಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†SRI B. B. SAYANAK (Belgaum).—Madam Vice-Chairman, I rise to oppose the demands tabled by the Hon. Minister for Excise and Labour. Regarding the labour movement and labour matters, there must be one union for one factory because if there are two unions there will be fight and consequently there will be lockouts and violence. If there is one union there will not be violence.

The labour leaders are not telling the workers to the work for the nation and for the factory. Wherever the members of the Estimates Committee went, the Hon. Member Sri Krishnan and myself were also the members, we have travelled throughout India and we have seen the industries both private and public. In all these public sector undertakings the officers have told us that if the workers did atleast 50 percent of the job, our industries would make a profit. Most of the public sector undertakings were incurring losses on account of the trouble from the labourers. So, I request the labour leaders as well as the Government to ask the labourers to do some work for the nation and for the factory.

Regarding these labour Inspectors, according to me, these Inspectors are corrupt; they are insisting money from every shop. I do not want to disclose the name

(SRI B. B. SAYANAK)

of the Labour Inspector in Belgaum but I have brought it to the notice of the Hon Minister, he is going to every shop and collecting money at the rate of Rs. 100 per shop and the shop-keepers are fed up with this Inspector. So, you must warn the Labour Inspector not to harass the public.

Now I come to my pet subject of denatured spirit ; but before I deal with this subject, I would like to inform the House that we were complaining that people were consuming the country-liquor, so you must start your liquor shops. But now what is happening : the young children aged 13 years are consuming liquor. Last week one boy came to a Doctor and told the Doctor that he was omitting. Dr. asked him why he was omitting, the boy said that he had consumed the liquor. The boys and even girls are consuming the liquor. This is the situation we are faced with. We are getting about Rs. 18 crores from the liquors ; but what is the use of it? we are spoiling our younger generation. This is a bad sign to our country.

Two ladies in Belgaum have committed suicide because their husbands every day bat them. Those ladies had written on the street that their husband were beating them every day after consuming liquors. This is the fate of our nation.

Regarding denatured spirit, there are five distilleries in the State which are manufacturing denatured spirit. Out of five distilleries, only two are authorised by the Government to manufacture the denatured spirit. The Deputy Commissioner of Belgaum is only authorised to issue licences for the manufacture of denatured spirit. When you have issued licence for two distilleries, why they have not given permission to all the distilleries to manufacture denatured spirit. I think there is some

clique in the issue of licences. A stricture has been passed by the High Court of Karnataka against the Excise Commissioner. Sri Rachaiah has assured the Legislative Council that Government would take action against the Excise Commissioner. What action has the Government taken upto now? No action has been taken. There is no rule in regard to the supply of denatured spirit to the licensees in bottles. I think there is a circular issued by the Excise Commissioner to all the distilleries to supply denatured spirit in bottles.

There are now 24 persons who have got denatured spirit licenses. These licences were first given in the year 1967-68 and in the year 1970-71 their quota was reduced by 50 per cent. But there are two persons by name Sri N. K. Saith and Sri S. H. Mangdi. In 1967-68 Sri Saith was getting 2,500 litres and Sri Mangdi 1,000 litres. Their quota was reduced in 1970-71 by 5 % but in 1973-74 their quota was increased and Sri Saith was getting 2,000 litre and Sri Mangdi 3,500 litres. Why is it so, when other licensees were getting less? They have also asked for more but their quote was reduced and this gentleman Sri Mangdi was getting 3,000 litres. Because he violated certain rules and regulations, he was fined by the Excise Commissioner. Still, he was given more quota. I have come to know that a man gets a profit of Re 1 per litre. This is a profitable business and I shall resign from the membership of this House and I would request Sri Yahya also to leave this Ministry and let us start this lucrative business. One can get easily Rs. 3.00 per month. When the other licensees have been requesting the Government to increase their quote since 1971, the Excise Commissioner has not taken their request into consideration and has not increased their quota. I charge that the Excise Commission is also hand in glove with Sri Mangdi and Sri Saith. In August 1974, two Inspectors and one Sub-Inspector have taken Rs. 2,500 from Prakash Boarding and Lodging. I have made this charge against these officers and proved it also. For that, what is the action the Govern-

(SRI B. B. SAYANAK)

ment has taken. They have only transferred the officers. Is this punishment? They have not dismissed or suspended them but merely transferred them from Belgaum to some other place. What is this? In my presence the owner of the Hotel has proved this charge. Why no action is taken against them though we have proved the charge? The culprit or the man behind this is the Excise Superintendent of Belgaum. With his connivance these persons have taken Rs. 25000 from Prakash Boarding and Lodging. One of them has told before the Excise Commissioner that the Superintendent has asked him not to inform Sri Sayanak about this matter. When that is so, why is the Government still keeping this man in Belgaum? My charge against that man is that he is getting Rs. 2,500 per month from the licensees. Why is Government allowing this corruption in Belgaum? You must transfer this man immediately. With these words I thank the Chair.

Mr. Deputy Speaker in the Chair

+ ಶ್ರೀ ಕೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ) :—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ 4 ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಉಳ್ಳವನು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳ ಘರ್ಷಣೆ ಏನಿದೆ, ಅ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟನಾಗಿ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಆಗಲೀ ಅಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಇಂಥ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಈಚೆಗೆ 2-3 ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೀಗಮುದ್ರೆ ಹಾಕುವಂಥ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

11-30 A. M.

ಈಗ ಫೆಬ್ರವರಿ 14ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಗಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಮಾಲಿಕ ವರ್ಗದವರು ಲಾಕ್‌ಔಟ್ ತೆಗೆದು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತಿ ನವರೆಗೂ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ವಾಸ್ತವಿಕತೆಗೆ ದೂರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಂದಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೈಸೂರು ನಗರದ ಹೊರಗಡೆ ಇದೆ. ಚೋಲ್ ಗೇಟಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರ ಇದೆ. ಒಂದು ಸಂಚಾರ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಂಥ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ರಾತ್ರಿಹೊತ್ತು ಎರಡು ಮೂರು ಪಿಪ್ಪೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥವರು ಬರತಕ್ಕಂಥವರು ಎಟುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಫಿರಾದೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ವೇಲರ ತಕ್ಕ ದೂರು ಆದರೂ ಏನು? ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಇತರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸೇರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಫಿರಾದೆ. ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಟು ಬೀಳುತ್ತಿವೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಬಡ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಾರೂ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲ. ಬೋನ್‌ಸ್ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಲೀಕರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡಲಾಯಿತು. ಅವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದಾಯಿತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಯಿತೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ, ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬೋನ್‌ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾದಂಥಾದ್ದು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ. 1973-74ನೇ ಇಸವಿಯ ಬೋನ್‌ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು ಅದು ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ಎರಡು ಬಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ಇದೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಾಲಿಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಿಂಚಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ದಯಮಾಡಿ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಒಪ್ಪಂದವಾದರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಈ ವರ್ಷದ ಬೋನ್‌ಸ್

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಏನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗತವರ್ಷದ ಬೋನಸ್ ಅನ್ನೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮಗೆ ವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ತತ್ವಗಳನ್ನು 1973-74ನೇ ಇಸವಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಬೋನಸ್ ಅನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಬಹಳ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳು ಎಂದರೆ, ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೋನಸ್ ಅನ್ನು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಒಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ, ಅದು ಡಿ. ಎ. ವಿಚಾರ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿ, ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ 1-1-75 ರಿಂದ ಜೀವನದ ವೆಚ್ಚದ ಅಂಕವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರು ಡಿ. ಎ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಲೀಕರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವುಡ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದ ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಲಾಕ್ ಔಟ್ ಆದಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬಂದಿತೋ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಲಾಕ್ ಔಟ್ ಅನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ, ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಒಂದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬಂದಿತೋ ಅದೇ ಪುನಃ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘ ತಳೆದಿರತಕ್ಕ ನೀತಿ ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಲೇ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಉದ್ವಿಗ್ನವಾಗಿರುವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ವಿವೇಕ ಹೇಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕುದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಆಗದೇ ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಲಾಕ್ ಔಟ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಈಗ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕವು. ಡಿ. ಎ.

ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಬೋನಸ್ ಕೊಡುವುದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ಸೂಚನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಮ್ಯಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಟರಾದ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಅವರು ಯಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ನಾನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವತಃ ಅರಿತವನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕಳೆದ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆನೇಕರಿಗೆ ಜೀವಕ್ಕೆ ಭಯ ಬರುವಂಥ ಪ್ರಾಣ ಭಯ ಬರುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಜನನಿಬಿಡವಾದಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪ್ಲೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಯ ಪೊಲೀಸರು ಸರಿಯಾದಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 15 ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಗಿರಣಿಯ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮನೆಯನ್ನು ನುಗ್ಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರದೇ ಇರುವವರ ಮನೆಗೆ ಮಗ್ಗಿ ಅವರ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಫಿರಾದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಫಿರಾದೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೂ ಪೊಲೀಸರು ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮ ಏನೆಂದರೆ ಯಾರು ಪಿರಾದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಅವರನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ, ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತು ಕೈಗೆ ಬೀಡಿ ಹಾಕಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದನ್ನು ನಾನೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇದು ಯಾರೂ ಹೇಳದಂಥ ಮಾತಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಾರದು ಅಂತ ನಾನೇ ತಕ್ಷಣ ಡಿ.ಐ.ಜಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿ ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಲ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಅನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಒಂದು ವಾರದ ಮೇಲಾಯಿತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಚಾರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರು? ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖಂಡರು ಯಾರು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೇ ವಿನಃ ಇದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಿರಪರಾಧಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಒಳ್ಳೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಏನು ಒಕ್ಕ ಪಾತದ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅದೂ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆ. ಅದುವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಒಳಗಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈ ಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಸುತ್ರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ನಾನು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಕೇಳಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಯೂನಿಯನ್‌ನವರು ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತುರು ಮಾಡಿದರು ಅಂತರೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :—ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಯೂನಿಯನ್‌ನವರು ಉಂಟೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಇಷ್ಟಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :—ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ಅದುವರಿಂದ ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is nothing against the Hon. Member.

SRI M. S. KRISHNAN.—I represent one Union and if he speaks about that Union I totally reject it. There are the people to judge and not the Hon. Member.

‡ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ) :— ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನರವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಅವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಾದ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಪುಟ್ಟ ಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೂಡ ಈಗ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಪಾಶವೀಕೃತ್ಯದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ದೂರ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥ ಕೋಸ್ತರವಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ವಾತಾ ವರಣ ನಾವೇ ನಾವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ ಬಿ ನಯನಕರವರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಯೂನಿಯನ್ ಇದ್ದರೂ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಸಾಕು ಎಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಬೇಕೆಯನ್ನು ಬೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ . . .

SRI KAGODU THIMMAPPA.— I totally disagree with the Hon. Leader of Opposition. It is a right of the political parties to organise labour force. If anybody commits an error he is liable for punishment. I also represent a Union.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Member is not the only political party that is affected. There are so many other political parties.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನರವರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಆ ಯೂನಿಯನ್‌ನವರೇ ಕೂತು ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಇಂಥಾ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ನಾನು ವೆಸ್ಟ್ ಜರ್ಮನಿಯ ಕೆಲವು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. The Unions will ultimately try to solve the problems with the management without any lock out etc. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಂದರೂ ಅತಿ ವಿರಳ. ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಂದು ಉಲ್ಲಾಸ ನಿತ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಹೊರಗಡೆ ಶಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ತಾವಾಗಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಮೂಲಕ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟಿನವರ ಮನೋಭಾವನೆಯೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗೆ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. The Trade unionism has come to stay and we must discuss with them. ಇಲ್ಲಾದರೆ ಆ ಒಂದು ಮನೋಭಾವ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ಮನೋಭಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಅನ್ನುವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಎಲ್ಲಾ ಧಾಗದ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹಲವಾರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಯನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವುಗಳು ಒಂದೇ ಯನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಬರುತ್ತದೋ ಅದೇ ಇರಲಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರುಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಆಯಿತು. ಈವೊತ್ತು ಈ ಯೂನಿಯನ್ಸ್ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಆ ಯೂನಿಯನ್ಸ್ ಒಳಗಡೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈಗ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಆ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಮನೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪೆರೇಡ್ ಮಾಡಿಸಿದರು ಅಂತ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಆ ಮೂತನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೂ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಲೇವಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಾಗ ಲೇವಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೂಲಿ ಜನರನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಕಫ್ ಬೇಡಿಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಪೆರೇಡ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ....ಆ ರೀತಿ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಕಫ್ ಮಾಡಿ ಬೇಡಿಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಈಗ ನಾವೂ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಯಾರಾವರೂ ಫೋಲೋಸಿನವರಿಗೆ ಫಿರ್ಯಾದು ಕೊಡಲು ಬಂದರೆ ಅಂತಹ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವವರನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇಂತಹ ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವಿನ್ಯೋಗ ಮಾಡದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಬ್‌ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಬ್‌ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಬ್‌ಕಾರಿ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಲೀಕೇಜನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿದರೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿ ಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗ ಮತ್ತೆ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು, ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಾಲಕ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬಾಬಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅದಾಯ ಪಡೆಯಲು ಸರಕಾರ ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದುದರಿಂದ ಅದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹಿಂದೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬಾಬಿನಿಂದ ಅದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ದಾಡ್ಡನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಬಂದ ಅದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಈ ಸಾರಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅದಾಯ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಅದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕುಡಿಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಏರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅದಾಯ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೆಂಡ ಹಾಗೂ ಮದ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಜಾಗಗಳು ಸರಿಯಾದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇವು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಬಳಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾತ ಕೂಡ ಬಂದಿತ್ತು. ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಗಾಧ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವುದೋ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಕೆಲವು ಜನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರಕಾರ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಶಾಲೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಂಡ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಇದು ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ, ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಹಾಗೂ ದುಷ್ಟ ಇರುವವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಠಗಳುಗಳಿರುವ ಟೂನ್ಸಾನ್ಸ್ ಹೋಟೆಲ್ ಇಲ್ಲವೇ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರು

ಕಡಿಯುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಗಲೀಜಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹಾಗೂ ನೋಣಗಳು ಮುಕ್ತಿ ಕೊಂಡು ಬಹಳ ಕತ್ತಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಂಡ ಇತ್ಯಾದಿ ಮದ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಅಬಕಾರಿ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಗುತ್ತಿರುವ ಮೊಲಾಸಸ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಬಂಡಸಾರಿ ಪುಗರು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೊಲಾಸಸ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಂದರೆ ಇತರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೊಲಾಸಸ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಶೇಕಡಾ ಹದಿನೈದರಷ್ಟು ಪುಗರು ಕಂಟಿಂಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಂದು ಬಂಡಸಾರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಬರುವ ಮೊಲಾಸಸ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಮೊಲಾಸಸ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದೇ ಮೊಲಾಸಸ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಹಿಡಿತ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನವನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವುದು ಮೊಲಾಸಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮೂರಲು ಎಕ್ಸೆಜು ಕಮಿಷನರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಬ್ರೂವರಿನ್‌ಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮೂರುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 65 ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮೊಲಾಸಸ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಬ್ರೂವರಿನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಕೇವಲ 33 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮೊಲಾಸಸ್ ಮೂತ್ರ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ಸಾರಿ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸದರಿ ಬ್ರೂವರಿನ್‌ಗೆ ಹಾಗೂ ಖೋಡೆಸಾ ಇವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಇದ್ದಂತಹ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು 65 ಸಾವಿರ ಮೊಲಾಸಸ್‌ಗಳು ಬಂದು ಇವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಇಲ್ಲವೇ ಹನ್ನೆರಡು

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ನಾಜರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮೊಲ್ಟಾಸನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಿಚಿತ್ಯ ವಾದರೂ ಏನು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲು ಇದೇ ಒಂದು ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 8-10 ಬ್ರೂವರಿಂಗ್‌ಗಳಿವೆ ಹಾಗೂ ಬ್ರಾಂಡ್ಲಿ ಪಾಪುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಇವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಸರಕಾರ ಹಿಡಿಯಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಸರಕಾರ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹಾಗೂ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟಿನ 3ನೇ ಪೇಜ್ ನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೇಡ್ ಲಿಕ್ವರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. Quantity consumed in the State 13, 32, 103 BL. ಮತ್ತು Quantity exported outside the State 1, 52, 21, 039 BL. ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ಲೀಟರ್ ಲಿಕ್ವರ್‌ಗೆ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದೇ ಇಂಟರ್‌ನಲ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಲೀಟರ್‌ಗೆ ಹನ್ನೆರಡೂ ವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಂತರವಿರುವ ಕಾರಣ, ಕೆಲವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಇಷ್ಟು ಲೀಟರ್ ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸಿ, ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕೂಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರೂಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಏನು ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ; ಈ ಒಂದು ಲೀಕೇಜ್‌ನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಂಟ್ರಾಚಕ್ ಮಾಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಒಂದು ಲೀಕೇಜ್‌ನ್ನು

ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕಳೆದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೌಟರ್ ಚಕ್ರ ಮೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12 NOON

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಜ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅರಾಕ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕಂತೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಇಂಡೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಒಂದು ಆಧಾರ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಲಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಬಾಟಲ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಬಾಟಲ್ ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಬ್ರೂವರೀಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟಿಲರೀಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರುಗಳು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ವಾಕ್ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸ್ವಾಕ್‌ನ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು 300 ಅಥವಾ 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಜ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಮೊಡಕೊಂಡು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅವರುಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಈಗ ವಶೀಲಿಬಾಜಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವತಿಯೊಂದು ಬ್ರೂವರೀಸ್ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟಿಲರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕಂಥ ಮೂಲಿನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಬಾಂಡೆಡ್ ವೇರ್‌ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಟ್ವಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ವಾಕ್ ಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಡಿ. ಸಿ. ಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಮೈಯತ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು 25 ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಡಿ. ಸಿ. ಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡೋಣ. ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ಲವೇಗೌಡ)

ಯಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತು, ಎಂಬುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಮತ್ತು ಲಿಕ್ವರ್, ಬ್ರಾಂಡಿ ಮತ್ತು ವಿಸ್ಕಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಟಲ್ ಮೇಲೆಯೂ ಸಹ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಹೇ-ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ಸೀಲ್ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ಮೂರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವಗಲ್ ಮಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಹಣವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಬ್ರಾಂಡಿ, ವಿಸ್ಕಿ, ಲಿಕ್ವರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರ ಹತ್ತಿರ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಹಣ ಇದೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲದಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ ಇವರುಗಳನ್ನು ಆಲ್ಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ; ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಈ ಒಂದೆಯೇ ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿ. ಸಿ. (ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್) ಎಂಬ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರೆಗೂ ಬರುವ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ, ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ 3-4 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರಿಂದಲೇ ಇಷ್ಟೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಇಲ್ಲೇಗಲ್ ಸೇಲನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಡಿ. ಐ. ಜಿ. ಒಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೆಲಸ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ ; ಯಾರ ಯಾರ ಕೆಲಸಗಳು ಏನೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ 2-3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚಾದರೂ ಸರಿಯೇ, ಈಗಿನ ಒಂದು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಿಷಿನರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲೇಗಲ್ ಸೇಲ್ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿರುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ವಸ್ವತಂತ್ರರಿರಬೇಕು. ಅವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಚಾಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಡ್ವರ್ಟೈಸಿಂಗ್ ಚಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಚಾಡಿ ಮರಗಳಿಲ್ಲ, ಅಂಥದಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೋಬೆಲೆವ ಈನ್ಸ್ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಕೆಮಿಕಲ್‌ನ್ನು ಬರೆಸಿ, ಅಡಲಾಟರಿ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊತನಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಾಕಪ್ಪು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮೊತನಾಡಬಹುದು. ಮಗನ್ಯ ಬಸವಯ್ಯ ನವರು ಅರೆಕಾ ಬಗ್ಗೆ ಯೂನಿಫಾರಂ ರೇಟ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದೇ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 20 ಅಂಗಡಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಒಂದೊಂದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮರ್ಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ರೇಟ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆಸೋಣ, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗಡಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ರೇಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಆರಿಯರ್ಸ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಸಭೆಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಆರಿಯರ್ಸ್ ಬರುವುದು ಎಷ್ಟು, ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಪಾಲರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಆರಿಯರ್ಸ್ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ಇದನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. 1972-73ರಲ್ಲಿ 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಬೇಕು. ವಿವರಣೆ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಜ್ ಕಮಿಷನರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಸಯನಕಾರವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆ ಆಯಿತು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟರ್ ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಕೂಡ ಸೇಳಿದರು ನಾವು ಬಹಳ ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು. ಇದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು 8 ತಿಂಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಬಂತು ತಾವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈವತ್ತು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ತಾವು ಒಂದು ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗಿ ರಾಜ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಎನಿವೆ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ, ಸತ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ರಜುವಾತುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪು ಮಾಡಿದಂತ ಎಂಟು ತಿಂಗಳ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಪದೇ ಪದೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಜ್ ಕಮಿಷನರ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ರಾಜ್ಯದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಪು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದೆ. ಬಹುಶಃ ಮನೆಯ ಗೆಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿರಬಹುದು, ಕೊನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಾರವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

The Commissioner has neither given 'Full faith and credit' to the document produced by the petitioner as required by Article 261 of the Constitution, nor made any attempt to verify the genuineness of the document in the only manner known to all reasonable men. It is axiomatic that powers are vested in public Officers not to harass the people and to give them endless trouble, but to solve problems and to alleviate human suffering. Power has to be exercised by them *bonafide* with the

sole object to fulfilling the purposes of law and not with the object of using it as an engine of oppression. When once these limitations are forgotten or ignored by public officers, it would lead to subversion of the pillars on which the rule of law rests and the faith of the people in a democratic Government would be shaken". ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ವರು ಈ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟರನ್ನು ಎಕ್ಸ್ಪ್ಲೈನ್ ಕಮಿಷನರ ಮೇಲೆ ಪಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Is there any scarcity? Is there any dearth for good officers in our State? ಇವತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟರ ಪಾನ್ ಮಾಡಿ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ನಡೆತೆಯೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಸುಟ್ಟ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಕರಣದ ವರೆಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಗುಂಡೂರಾಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. You are not interested in good administration. It is not my remark. It is a stricture passed by the High Court. Either it must be overruled by the Supreme Court through an appeal or you must implement it suo moto. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಅಪಾರ್ಥ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲಕ್ಕೆ ನೀವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಧಕ್ಕೆ ಬರಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಧಕ್ಕೆ ಬರಲಿ, ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವನೆ ಮೂಡಬಾರದೆಂದು ಇಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಅಮ್ಮಣ್ಣನವರ :- ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರಲಿ, ಆ ಮಾತು ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೋಗುತ್ತಾ, ಇದ್ದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ 2ನೇ ಸ್ಟೇಜ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಕಾನೂನು ಸರಿಯೋ, ತಪ್ಪೋ ಎಂದು ಚೆಕ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಪ್ರಿಕ್ಚರ್ಸ್ ಪಾಸ್ ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :- ಮಾನ್ಯ ಅಮ್ಮಣ್ಣನವರ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. 41 ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಯ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನೀಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ 7 ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡ ವರ್ತನೆ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಸ್ಪ್ರಿಕ್ಚರ್ಸ್ ಮೇಲೆ, ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಹಗರಣ ಇದು. ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ತವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಡೈರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅದರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದರೆ ರೂಪರೇಷೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಈಗ 3 ವರ್ಷಗಳು ಹೇಗೋ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಉಳಿದ ಕಾಲ ದಲ್ಲಾದರೂ ಯೋಗ್ಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಲವಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ

ಇನ್ನು ಹರ್ಷ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಎಕ್ಸೈಸ್ ಕಮಿಷನರವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರೂಯರೀಸ್ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಅಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಡ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು. ಅವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 2-3

ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು. ಇವರು 4-5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಟರ್ನ್ ಓವರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಬ್ರೂಯರೀಸ್ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಹೀಗಾಗಿ ಬ್ರೂಯರೀಸ್ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಶೀಲಿಬಾಜಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದಾಗ ಈ ರೀತಿ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು ಯಾವಾಗ? ಯಾವ ಯಾವ ಬ್ರೂಯರೀಸ್ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಚರಿತ್ರೆ ಹೀನವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನೀವು ಇದರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡಿದರೆ ನೀವು ಕೂಡ ಈ ವಶೀಲಿಬಾಜಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

‡ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಸಂತೇಮೂರನ ಹಳ್ಳಿ) :—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಅಬ್ಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಲೇಔರ್ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಟಾಡಿ ಪಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇರುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ದೂರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಾವುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹುಭಾಗ ಈ ಟಾಡಿ ಪಾಪ್‌ಗಳು ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಟೆಂಡರ್ ಕಾಲೆಫಾರ್ ಮಾಡುವಾಗ ಟೆಂಡರ್ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಮೂದಿಸಿದರೆ ಆಗ ಬಹುಶಃ ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಊರಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಬಡವರ ಶೋಷಣೆಯಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಚಲು ಮರ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಅವಕಾಶ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ನವರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ, ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ದೆಂದ. ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಆನ್ ಅಥರೈಸ್ ಆಗಿ ಕಲ್ಟಿವೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆದರಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಂಪಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸುವಾಗ, ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವಾಗ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅದಷ್ಟೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಅದರಲ್ಲೂ ಹಿಂದುಳಿದವರ ತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಿಸಲು ಇಷ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳೂ ಕೂಡ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪೀಪಲ್‌ಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಿಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳೂ ಕೂಡ ಉಳಿದು ಹೋಗಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಟ್ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ದೊರಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬಮ್ಮಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆವಿ ಮೋಟಾರ್ ಡ್ರೈವಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದು ಹೋಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆವಿ ಮೋಟಾರ್ ಡ್ರೈವಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಾಪ್ ಎ ಮಿಲಿಯನ್ ಜಾಬ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ನಿಮಗೆ ಎಂಪಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟರವುಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋದಸಲವಾದರೂ ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಆದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಂಪಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನಿಂದ ಪಟ್ಟಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ಅದರಲ್ಲೂ ಗಾರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಂಪಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನಿಂದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಹರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಸೂಚಿಬಲ್

ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಲೇಬರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಬಹುಭಾಗ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಪ್ಯಾಷನಾಯ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜಮೀನ್ದಾರರು ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ರೈತರಲ್ಲಿ ಅವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಎಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಕೊ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಚಾರ್ಟರ್ ಮಾಡುವುದು ಆಗಿದ್ದರೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

12-30 P. M.

ಅನೇಕ ಕಡೆ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಇದುವೇರಿಯವರ ಕೈ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಡಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರೋ, ಅವರು ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇರೀತಿ ಲೇಬರ್ ಕೊಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ತಾವು ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಹೆಲ್ಪ್ ಸೆಸ್, ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಲೇಬರ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸೆಸ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಯಾವರೀತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೆಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಿದ್ಧಯ್ಯ)

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಇವತ್ತು ಆದು ಬಡಜನರ ಕೈ ಸೇರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೊಅಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಾಗಲೀ ಫೇರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಫೋ ಆಗಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾರ್ಡ್ಸ್‌ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇದೆ. ಆಹಾರವನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಅವರೇ. ಇದರಿಂದ ಭೂಹೀನ ರೈತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಬಂಡಿತ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಇಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರೇ ಮೂಲಕ ಫುಡ್‌ಗ್ರೈನ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಬರ್‌ ಗೂ ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್‌ನ್ನು ರಿಮೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ರಿಮೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ರಿಮೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಕಾಫಿ, ತಿಂಡಿ ತಿಂದು ಬಿಸಾಕುವ ದುಡ್ಡು ಇದು. ನಿರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಾಗಲಿ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಲೀ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಲಿ, ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡುವಹಾಗೆ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಇವರನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕವರು ಯಾರು? ಅನೇಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಜನಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಅವರನ್ನು ಓಟು ಕೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಸರ್ಕಾರ ಪಾದರೂ ನಿಗಾವಹಿಸಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಆ ಜನಗಳು ಯಾರ ಆಶ್ರಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ They have been dis-owned by the land lords and owned by the Govt. ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ರೇಷನ್ ರಿಮೈನ್ ಮಾಡಿ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಲೇಬರ್‌ನಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಲೀವಿಂಗ್ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಒಂದರಡು ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲೇಬರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅವರು ಪಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ ಬಿಳಿಗಿರಿಂಗನ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿ ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಫೇಸ್ಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ

ಫೇಸ್ಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು 10 ಇಯರ್ಸ್, 20 ಇಯರ್ಸ್ ಆಗಬಾರದು. ಬೇಗ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಳೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ, ತೊಂದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯ್ ಮೆಂಟ್ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಲೇಬರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್, ಬ್ಯಾಕವರ್ಡ್ ಕಾಸ್ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜನಗಳನ್ನು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. Self Government is better than any other Government. ಆ ಜನಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ? ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಡಬಲ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್, ಲಾಯರ್ಸ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಪಾ (ಶಿವಾಜಿನಗರ) :—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾರಿ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮೊತನಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬ ಅಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಭಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಲೇಬರ್ ಫೀಲ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವ ಇದೆ. ನಾನು ಲೇಬರ್ ಫೀಲ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಭಯ ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಹಿಡಿಯುವುದು, ಅವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದು, ಅವರೇ ಪೋಲೀಸ್ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಕರೆದು ಬರುವುದು ಅವರೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು, ಧರಣಿ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಡಗಿರಬೇಕು. ಲೇಬರ್‌ನ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ? ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ತರಹ ಇರಬೇಕು ಇವರು 3 ವ ಪ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮಿದ್ ಪಾ)

ಕೊಂದು ಸಾರಿ, ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಂತಹ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸೀನ್ ಮಾಡಬಹುದು. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ, ಸಂಘ ಸೈವ ವೇಲೆ ತಂಗಂ ಸಹ ಸೈವದಿ ಎಂದು. ಇವತ್ತು ಸಂಘಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಯೂರೋ ಒಬ್ಬರು ಅವರ ಸಂಘದವರಿಗೆ ನವ:ಸ್ಯಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಅವರಿಗೆ ಹೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇವತ್ತು ಲೇಬರ್ ಯೂನಿಯನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಅದು ಸಣ್ಣ ಲೇಬರ್ ಯೂನಿಯನ್ ಆಗಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಯೂನಿಯನ್ ಆಗಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಏನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅವರ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಲೇಬರ್ ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀರಾಮುಲು ಅವರಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕಾರ್ಪಸ್ ಸಚಿವರಾಗಿ ಸುಮಾರು 6-8 ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಭವ ಇದೆ ದುರಾದೃಷ್ಟ ವಿನೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಮೈಗೆ ಹುಪಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ನನಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಾಫ್-ಎ ಮಿಲಿಯನ್ ಜಾಬ್ ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಏನು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು, ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಕಾರ್ಪಸ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ-ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮಾನ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪರಮಾನ ಬರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯೇ ಇದು. ಆದರೆ, ಈ ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಯಾಹ್ಯಾ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಸೇರಿದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಲಾಕತ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಏನು ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಇದರ ವಾಸನೆಯೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ? ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದು ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ತುಂಬಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಸೇರಿದಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಲ್ಟ್ರೇಷನ್

ಮಾಡದೆ ಇನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ? ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ರಸಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು 200 ಗಜ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬೀರ್ ಪಾಪ್, ಅರಾಕ್ ಪಾಪ್, ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿ, ಮೈನ್ ಪಾಪ್, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಾರ್ಸ್ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಲೆಕ್ಕರ್ ಮಾಡುವ ಜನ-ಇಷ್ಟು ಅಂಗಡಿಗಳೂ ಒಂದೇ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು. ಒಂದು ದಿನ ಬಂದರೆ, ನಾನು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಲೆಕ್ಕರ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಸಂಬಳ ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಲೆಕ್ಕರ್ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ಇವರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಚಿವರು ಒಂದು ದಿನ ಬಂದರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಲೆಕ್ಕರ್ಸ್ ತಯಾರಕರು ಎಷ್ಟುಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ, ಇದೇ ಇಲಾಖೆಯ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು, ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಏನೇನು ಕಿಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅದರಿಂದ ನನಗೇನೂ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಲೆಕ್ಕರ್ ತಯಾರಿಕೆ ರಿಕ್ವೈಸ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪೊಲೀಸರಿಗೂ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತೆ ಜೀದಿ ಯಲ್ಲರವ ಪುಡಾರಿಗಳಿಗೂ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಯಾರು ಅವರನ್ನು ಬೆದರಿಸುತ್ತಾರೆ; ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ಇಂಥಾ ಇಲಾಖೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಧು ಲೋಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹಮೀದ್ ಷಾ :—ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಲೆಕ್ಕರನ್ನು ಕುಡಿದವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವುದಾದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಜಾರಿಂಗ್ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ರೋಗಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಜನ ಜಾನ್ಸಿ ಸೇರಿದ್ದರು; ಒಂದು ಕಡೆವಾಳ ತಣ್ಣಗೆ ಕುಡಿದವರು; ಎರಡನೆಯದು ವಿಷ ಕುಡಿದವರು. ಅದಾದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಲೆಕ್ಕರ್ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಪಾಪವೆಲ್ಲಾ ಇವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಲೆಕ್ಕರನ್ನು ಕುಡಿದು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ನರ್ವೆನಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸುಮಾರು 50 ಜನ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹಮಿದ್ ಷಾ)

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀ ಕೀ ಜೈ; ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೀ ಜೈ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕುಡಿಯುವವರು ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಹೆಂಗಸರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುವವರಲ್ಲ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ; ಜಾಸ್ತಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಜನ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಹೋದರೆ, ಪಾದ್ರಿ, ಮೌಲ್ವಿ, ಪೂಜಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ತಾವು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹಮಿದ್ ಷಾ —ದೇವರ ದಯೆಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ಕೂಡ ಕುಡಿದಿಲ್ಲ. ನಾನು ರಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಒಡಕ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ನಾನು ಒಡಕ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ; ಆದರೆ ಕುಡಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹಮಿದ್ ಷಾ :—ಕುಡಿಯುವುದು ಒಂದು ದುರಭ್ಯಾಸ ಎಂಬ ಸಂಜಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಎಂದು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ; ಆಗ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲೇವರೆಗೆ ತಾವು ಏನೂ ಭಯಪಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವರಿಂದಲೇ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹಮಿದ್ ಷಾ :—ರಸೆಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬಳಿ ಇರುವ ಸೇಂವಿ, ಸಾರಾಯಿ, ಇಲ್ಲಿನಿಟ್ ಲಿಕ್ವರ್ ಷಾಪ್‌ಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಜಾರು ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀಡು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕಮಿಷನರು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅಬ್ಕಾರಿ ಆಫೀಸರನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಆರು ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಡ್‌ವೇ

ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅವರ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ನನ್ನ ಮೂತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ):—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಜ್ಜಾರಿ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಅಜ್ಜಾರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಮೂತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ, ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ನಂತರ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದರು ಒಟಿ ನಲ್ಲಿ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ಯಾರು ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಶೂದ್ರರು. ಈ ಒಂದು ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ದೇವೇಗೌಡ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರೇ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು; ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಜ್ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಬಹಳವಾಗಿ ಮೂಡುತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ ನ ದಿವಸ ಆ ವರ್ಗವೂ ಇದೆ. ಆ ವರ್ಗವೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳ ಪುತ್ಥಳಿಗಳು. ನೀವು ಹೆತ್ತು ಹೊತ್ತು ಮಕ್ಕಳೇ ಈಗ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತನ್ನಿ. ನಾನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಅವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಕೀಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ :—ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸುಲಭ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದೂ ಸುಲಭ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ :—ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ಮೂತು; ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ಮೂತು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಲಿತಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲರತಕ್ಕ ವಾಸ್ತವ ಅಂಶ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಯಾರನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದೇ ದೇಶದ ಜನಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟು, ಸರಾಯಿ ಕುಡಿದು, ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಕಾಯಿಲೆ—ಕಸಾಲೆಗಳಿಂದ ಇವತ್ತಿನ

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ದಿವಸ ಶೂದ್ರರು ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ, ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 50 ಕೋಟಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಬರಬಹುದು. ಶೂದ್ರರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಮಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ರೋಗ-ರುಜಿನಗಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :—ಶೂದ್ರರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ :—100 ರಲ್ಲಿ 90 ಭಾಗ ಅವರೇ ಕುಡಿಯುವುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ಓದೆ ಶೂದ್ರರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಮೂಂಸ-ಮಧ್ಯೆ ನಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮೂಂಸದ ಜೆಲೆ ಕೆ. ಜಿ.ಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :—ಶೂದ್ರರು ಯಾರು ಎಂದು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಿಸಿರದಿದ್ದರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ :—ಯಾರು ಶೂದ್ರರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪಾನನಿರೋಧ ರದ್ದುಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಸೇರಿದಿ ಸರಾಯಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದದ್ದಾಗಿದೆ ಇವೊತ್ತು ಕೆಲವು ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಚೊಕ್ಕಟ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು, ಆದರೆ ಈ ಸೇರಿದಿ, ಸರಾಯಿ ಮೂರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ತಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಸೇರಿದಿ, ಸರಾಯಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಾಗ್ಯತರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಆ ಜನರಿಗೆ ನಾಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮನು ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ದರ ಒಂದು ತಾಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತರಹ ಇದೆ ಎಂದು, ಅದು ನಿಜ, ಈಗ ಇದರ ದರಗಳು ಒಂದು ತಾಲೋಕಿನಲ್ಲೇ ಆಲ್ಲ, ಒಂದು ಜಿಪ್ಪೆಯಷ್ಟೇ ಆಲ್ಲ. ಇನ್ನೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಲವಾರು ತರಹ ದರಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಇದು ದಿನಬಳಕೆ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ದಿನ

ಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಣ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ದಿನಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇರಬೇಕು ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಬಳಸತಕ್ಕ ದಿನಬಳಕೆ ವಸ್ತು ಆದಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ದರ ಬೇಡವೆ? ಈ ಒಂದು ದರವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡದೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ತಲೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಮ್ ದರ ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮೂರಬಾರದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಸೇರಿದ ಇಳಿಸತಕ್ಕ ಜನರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹಲವಾರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ದ್ದಾರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಗತ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಸಂತೋಷ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಲದಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ತೆಂಗಿನ ಮರದಿಂದ, ತಾಳೆ ಮರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇರಿದ ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಗುತ್ತೇದಾರರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸೇರಿದ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ, ತೆಂಗಿನಮರದ ಸೇರಿದೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸೇರಿದ ಖರ್ಚಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಸೇರಿದ ಇಳಿಸತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ದರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹಳ ಎಕ್ಸ್‌ಪಾಯ್ಸ್ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಸೇರಿದ ಇಳಿಸಿ ಮೂರಾಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಿನಿ ಮಮ್‌ರೇಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಇಳಿಸ ತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಫಂಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಸೇರಿದ ಇಳಿಸ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇರುತ್ತದೆ ಆತನು ಸುಮಾರು 100-150 ಅಡಿ ಮರ ಏರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಆತನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅವನ ಜೀವನ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಈ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ರಿಸ್ಕ್ ಇರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನಿಧಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಅದ್ವ ರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ನೆಲದಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಸೇರಿದ ಇಳಿಸತಕ್ಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಫ್ರೀ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಮರದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಅದನ್ನು ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಸೇರಿದ ಇಳಿಸುವುದಾದರೆ

(ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ)

ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರು ಬಹಳ ಬಡವರು, ಅವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 10 ಮರ, 15 ಮರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಉಪಕಸುಬು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಕೂಡ ಮರಗಳಿಂದ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೇ ಸೇಂದಿ ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಏಕಳ ದಿವಸದಿಂದ ಉಳಿದು ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಏನು ಎಂದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ, ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಇವೊತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ 'ಮಿನಿಮಮ್' ವೇಜಸ್ ನೇರಿರತಕ್ಕ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅವರು ಮಾತ್ರ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ ಗುಡಿಸುವ ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಲಿ, ಮಾನ್ಯ ನಚಿವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರಾಗಲಿ, ಕೆಲಸಗಾರರು ಎಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ನಿಗದಿತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಮುಖೇನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರಮ ಜೀವನ ಪರ್ಗದವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ವೇತನ ನಿಗದಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮದಿಸಿ ನನ್ನ ಮೊತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ

‡ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ;— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಜೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಎಂಟು-ಒಂಬತ್ತು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾರ್ಥಿ ಖಾತೆ ವಿಷಯವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯವಾಗಲಿ, ಅವುಗಳೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನುಚನುಗಲನ್ನು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರಂತೆ ಈ ನನ್ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಲೇಬರ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೈಜ್, ಮತ್ತು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಕ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹಮೀದ್ ಷಾ ಅವರು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ಎಕ್ಸೈಜ್, ನಂತರ ಲೇಬರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಅಥವಾ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಆಗಲಿ ಎಂಪ್ಲಾ

ಮೆಂಟ್ಸ್ ಅಪರಾಚ್ಯುನಿಟೀಸ್ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಟೀಕೆಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲತೆ ಆಗಬೇಕು ಅದು ಆಲ್ಲದೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಯೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷವಾದ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬರೀ ಸರ್ಕಾರ ನಾಕರಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೀ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು.

1-00 P. M.

ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲೀ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೌಕರಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. 1971ರಿಂದ ಕೆಲವು ಸ್ಟೆಪ್ಸ್ ಎಂಪ್ಲಾಸ್ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೆಪ್ಸ್ ಎಂಪ್ಲಾ ಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮು 2 ವರ್ಷ ನಡೆಯಿತು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅರ್ಧ ಮಿಲಿಯನ್ ಜಾಬ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಸೆಲ್ ಎಂಪ್ಲಾ ಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ವೆನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಥಾ ಎಂಪ್ಲಾ ಯ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಎನ್‌ಕರೆಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅರ್ಧ ಮಿಲಿಯನ್ ಜಾಬ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸೆಲ್ ಎಂಪ್ಲಾ ಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸೀಡ್‌ಮನಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 4½ ವರ್ಷಂಟ್‌ನಂತೆ ಕಡಿಮೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ದರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೀಡ್ ಮನಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ನವರು ಕೇಳಿದರು. ಅರ್ಧ ಮಿಲಿಯನ್ ಜಾಬ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಕನಿಷ್ಠ 8,600 ಜನಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು 7 ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ)

ಸೆಲ್ಫ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಪರಾಂಚುನಿಟೀಸ್ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಅದನ್ನು ಸ್ವೆಪಲ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸೆಲರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಈ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸೆಲ್ಫ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮು ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

SRI M. S. KRISHNAN :—Are you aware that in the Government of India there is a survey conducted and they have come to the conclusion that all these crash programmes have crashed ?

SRI S. M. YAHYA :—Whether they have crashed or not, in Karnataka we are doing well and in future also we will do well. Therefore the question would be how far efforts have been made. A new approach has not only been found out but we have also started implementing that new approach with regard to employment.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹಮೀದ್ ಷಾ ಅವರು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಥ ಮಿಲಿಯನ್ ಜಾಬ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸಹ ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸೆಲ್ಫ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು

ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಖನಿತವಾಗಿಯೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಚಾರಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಐ.ಟಿ.ಸಿ. ಕೂಡ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳದೆ ಮುಂದೆ ಎಕ್ಸೈಸ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಎಕ್ಸೈಜ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 5 ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವಿಷಯ ವೇನೆಂದರೆ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅವರು ಒಂದು ನ್ಯೂ ಅಪ್ರೋಚ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ: ಅವರು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅಗು ತ್ತದೆಯೋ ಅಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಕ್ಸೈಜ್ ನಿಂದ ದೊಡ್ಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್‌ಗೆ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1968 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಇರುವಾಗ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯ ರಾಗಲೀ, ಹೊರಗಡೆಯವರಾಗಲೀ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. Government in its wisdom thought it fit to scrap prohibition. But, the contrary aspect of the view is that it is quite strange that when prohibition is introduced people will always say scrap prohibition because it is not possible to implement it. When there is no prohibition there will be certain classes of people who always say introduce prohibition. This is going on. Therefore what we have to look into is whether it is practicable or not, whether our approach should be pragmatic or not. In this connection the Hon. Leader or the opposition has certainly given important suggestions. Other Hon. Members have also spoken of excise. But good suggestions have come from Sri H. D. Deve Gowda. In this respect I may say that we have already started implementing reorganisation of the department and one or two other suggestions made. The first important suggestion made by him was that the distilleries should not be in the hands of very small officials of the department. ಈಗ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸೂಪರ್‌ವೈಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ)

ಗಲೀ ಒಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಇರಬೇಕು ಗಮನಿಸಿ ಯಾವರೀತಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಖಂಡಿತಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದನ್ನು ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಒಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಇದ್ದಾರೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಪೊಸ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಹೊಸ ಪೊಸ್ಟ್ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ.

ಈಗ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮೇಲ್ಮೈ ಚಾರಣ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಒಳ್ಳೆ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ 5-6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹವೊದ್ ಪಾ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಜನರು ಕುಡಿದವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಾರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿಯದೇ ಇದ್ದವರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ:—ತಾವು ಚಪಲಚಿತ್ತರು ಅಲ್ಲ. ಮುಂದಕ್ಕೂ ಚಪಲಚಿತ್ತರಾಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ:—ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಚೆಕ್‌ಇಸ್ಯು. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ರಿಸ್ಪಿಲರೀಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ :— ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲ ಕಾಲ ಬಂದರೆ ಮಾಡೋಣ. ಕಾಲ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ.

ನಂತರ ಮೊಲಾಸಿಸ್ ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ಅದನ್ನು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಪುಗರ್ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಇದೆ ಜಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಖಂಡಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಪುಗರ್ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಮೊಲಾಸಿಸ್ ಬರುತ್ತದೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋವಲ ಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಖಂಡಸಾರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಆತುರ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂದು 3—4 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಖಂಡಸಾರಿಯಿಂದ ಬಂದ ಮೊಲಾಸಿಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಸಹ ಕೆಲವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಪುಗರ್ ಕಂಪೆನಿ ಬೇರೆ, ಖಂಡಸಾರಿ ಯೂನಿಟ್ ಬೇರೆ ಪುಗರ್ ಕಂಪೆನಿ ವೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಖಂಡಸಾರಿಯಿಂದ ಬರುವ ಮೊಲಾಸಿಸ್ ವೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಆತುರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣ ಬರಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ನೀವಾವರೂ ಆಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಇದರಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಆದಾಯ ಬರುವ ವಿಚಾರ ಮತ್ತೆಲ್ಲ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಮೊಲಾಸಿಸ್‌ಗೆ 200-300 ರೂಪಾಯಿ ಹೊರಗೆ ಇರಬಹುದು. ಇದರ ವೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಅಡಚಣೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಮೆಂಡ್

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ)

ಮೂಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಂತರ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಮೂನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಳ್ಳಿ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಹೊರಗೆ ತಂದು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಳ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೂಡ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಎಗ್ಗಾಮಿನ್ ಮೂಡುವಂತಹ ವಿಚಾರ. ನಾನೂ ಸಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆದಾಯ ಸಹ ಕಡಿಮೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಲಕ್ನೋನಲ್ಲಿ ಕಾಂಪಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಲಾಭ ಬರುವುದು ಒಂದೇ ನೋಡುವುದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೇರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಾಟಲ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಲೇಬಲ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಹೀಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಂಪಿಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ಒಳಗೊಳಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಬ್ರೂಯರೀನ್ ಮತ್ತು ಡಿಸಿಲಿರೀನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಖಂಡಿತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಡಿ. ಸಿ. ಇದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಇಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮೂನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ

ಮಕ್ಕಳು ಹರ್ಷ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಕ್ಕಳು ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸೇರಿ ಕಂಪೆನಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ — ನಟರಾಜರವರ ಹಾಗೆ ಅವರೂ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ. ತಡ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ:—ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಮೊತನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಮೊತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇರಲಿ ಪ್ರೈವಿಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇರಲಿ ಯಾರೇ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇರಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಏನೂ ಆಗಬಾರದು, ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ಬ್ರೂಯರ್‌ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಆರ್ಡರ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ. That will be in use of office.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ:—ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಮಗ ಆಗಲಿ, ಇಬ್ಬರಾಗಲಿ ಕಂಪೆನಿ ಮಾಡಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೆಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಇವರು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪವರ್ ಮಿನಿಯೂಸ್ ಆಗಬಾರದು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:—ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಈಲ್ಸ್ ಆಗಬೇಕು. ಯಾವ ಸಿಂಜನ್ ಆಗಲಿ ಅವರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬಾರದು ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡುವವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಡಿಸ್ಟಿಲರೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಹುಟ್ಟಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಆಗಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ :—ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಾಗಿ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿ ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಡಿಸ್ಟಿಲರೀಸ್ ಮತ್ತು ಬ್ರೂವರೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಲ್ಲದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮಗನಿಂದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ :—ಯಾವುದೊಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಾಗಿ ಅಕ್‌ಸೆಪ್ಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಪರವಾಇಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಇದರಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಆಫ್ ಪವರ್ ಮತ್ತು ಮಿಸ್ ಆಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ :—ಬಂಡಿತವಾಗಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಮಗನಿಂದ ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೈ ತಿಟಿಕರ್ ಆಗಿ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವುದು ನೀವು ಯಾವಾಗ ? ಆಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ಯಾಲಕ್ಯುಲೇಷನ್ನಿಗೆ ಬರೋಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಾದುವು. ಅವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಆ ಎರಡು

ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡಿ ನಾನು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ:—ಚಾರ್ಜಸ್ ಮೊಡುವುದು ಬಹು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವರೀತಿ ಮೊಡಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಜ್ ಕಮಿಷನರ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನವರು ಒಂದು ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಚರ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಆ ಕೇಸ್ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಉತ್ತಮ. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಹ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಷ್ಟು ಡೀಪ್ ರೂಟ್ ಇದೆ, ಇದರ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಚರ್ ಏನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬೇರೆ ಚಾರ್ಜಸ್ ಇಲ್ಲ ಈಗ ಆ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಚರ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ. ಈಗ ಆ ವಿಚಾರ ಬೈಲಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಬೈಲಾದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಜ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅದರ ಲೋಕೇಷನ್ ಆಫ್ ಪಾಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹರಿಜನ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿಡಬಾರದು. ಮತ್ತು ಅವು ಮನೀಡಿ ಹಾಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರಬಾರದು ಎಂಬ ರಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ:—ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸಂಸಾರಿಗಳು ವಾಸಮಾಡುವ ಮನೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕುಡಿಯುವಂತಹವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಹೋಗಿ ಮರಾಠದಸ್ಥರ ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ:—ಅದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಲೋಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರಕ್ ಮತ್ತು ಟಾಡಿ ಪಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳ, ಕಾಲೇಜು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು, ಹರಿಜನ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ತಕ್ಕಂಥ ತತ್ವವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ)

ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಿದೆ. It is not a simple issue. It is a complicated issue. Say, for instance in Bangalore if our mental attitude is there is prohibition and we have to remove shops, it is so simple. Any body can do it. But for the fact there is no prohibition and excise laws prevail, we can only regulate. We can make reasonable regulation. Supposing we want to remove shops in Bangalore, every locality is a residential locality. I do not mind if prohibition is introduced and shops are closed. It is all right. But, as it is now I have to enforce the excise law and I can only regulate and I cannot banish all the shopkeepers. Therefore, the point is, as far as practicable the shops should not be in Harijankeries or residential places, in the vicinity of schools, colleges and places of worship. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದಾನರೂ ಶಾಲೆ ಇದ್ದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅವು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. 1961ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಅಂಗಡಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಇರಬೇಕೆಂದು ರಾಯನಹೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಅದನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಕಟ್ಟಿದರು. ಈಗ ಅದರ ಹತ್ತಿರ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ, ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಸಹ ಆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. I can initiate certain policies and improvements and tell the difficulties facing. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳೂ ಸಹ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಲಾ ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೇವೆ. 39 ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅದ್‌ಜಕ್ಷನ್ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಅದ್‌ಜಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದರೆ ಅವರೇ ಹೋಗಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಇಂತಹ ಪಾಪ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಗೂ

ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಾದರೂ ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಟೈಂನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, as far as practicable the location of these shops of toddy and arrack should not be in Harijankeries or nearer the educational institutions and places of worship. ಈ ವಿಚಾರ ವಾಗಿ ನಾನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳ ಹತ್ತಿರ . . .

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇವು ಇರ ಬಾರದು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು ತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸು ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪೆಡ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಾಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಲಿಕ್ವರ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ನಾವು ಕೆಲವು ಪೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವವರು ಇದ್ದೇವೆ.

1-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು :.... ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ : — ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಪಾಪ್ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? Convenience of the consumer is also one of the important factors we will have to consider at the time of location.

(Some of the Members began to speak)

MR DEPUTY SPEAKER :—This is not the way of standing and shooting.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ:— ಅದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅದಷ್ಟು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. 1968-69ರಲ್ಲಿ 13.50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಂತರ 1973-74ರಲ್ಲಿ 38.74 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ. ನಂತರ 1971-75ರಲ್ಲಿ 40 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬರಬಹುದು 1975-76ರಲ್ಲಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೋಗಬಹುದು. ಈ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಬಹಳ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಲಾಯ :— ನಾನು ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ:— ಮೊನ್ನೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸೌತಾಕನರಾ ಎಂ ಎಲ್ ಎ ಯವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಡಾಕ್ಟರ್ ದಾಮೋದರ ರವರು ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್ ಸೇ ವೆಜಿಟೇಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಜಾಗರಿ ಅಂದರೆ ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರೀಸನಬಲ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ:—ತಾಳೆ ಮರಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ತೆಂಗಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ:— ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಅದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡ

ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ಕೊಡುವಂತಹ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇದನ್ನು ಕನ್ನಿಡರ್ ಮಾಡಿ, ನಿಗದಿಮಾಡುವಾಗ ಇದು ಮಿನಿಮಂ ವೇಜಸ್ ಪೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಫಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಮೈನರ್ಸ್‌ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸೆಸ್‌ಫಂಡ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಸವಿರಾರು ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು ಇನ್ನು ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. We will certainly consider how far we can go and help the tappers.

SRI S. BANGARAPPA.—You must tell us what are your policies. You cannot go on replying like this. Come out with assurances.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಬಾಯ.— ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಅಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI S. M. YAHYA —The Hon. Member should know that it is not so easy to give assurance or any thing like that. As I have said earlier some of the matters have been considered and rules have been framed and certain other matters are under consideration and this itself is a good provision.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ —ಬರೀ ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಯಾವುದು ಪಾಲಿಸಿ ವ್ಯಾಟ್‌ರ್ ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು

SRI S. M. YAHYA.—I cannot give any assurance. Some of the provisions that are for the good of the people have been provided and some others are under consideration. ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ಲೇಬರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಾರ್ತ್ ನಲ್ಲಿ ದೇವರ ಜೀವನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಯನ್ನೂ 2 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಯಾಹ್ಯಾ.—ನೀವು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಂತರ ರೇಜರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತತ್ಪದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಾತು ನಡೆಯಿತು. ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮೊನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮೊನ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ...One Union in the Industry. This is a very highly theoretical, debatable and contravertial matter. It is also complicated because human beings are involved. It is also quite true that human beings have formed Unions. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮೊನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂದು ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ ಒಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ.

Article 19 of the Indian Constitution guarantees certain fundamental rights and one such fundamental right is to form association and union. If there are more than seven people, they have every right to form an association and union.

SRI S. M. KRISHNA.—There is abridgment of fundamental rights. Was not fundamental right to property itself questioned?

SRI S. M. YAHYA.—I think the Hon. Member Mr. Krishnan would be opposing the very principle of one union in one industry. If there are more than one unions, political parties will come in. The other principle is whether the office-bearers of the Union should be within the industry or from outside. These are all connected problems.

SRI M. S. KRISHNAN. —Recognition may be given to only one union on the basis of a ballot but it does not mean that other unions should not exist.

SRI S. M. YAHYA.—He is interpreting that there should be one recognised union. Hon. Member Sri Devegowda would say there should not be political affiliation so, there may be different views. Other related problems also will come. Why should there be office-bearers from political parties outside the industry? Hon. Member Sri. Krishnan would say: No, no, it is very essential because workers are not educated and organised and if there is a political party which has its own labour policy, it is easier to educate them through the political party. It may be argued this will create unnecessary problems and there will be violence etc.

SRI M. S. KRISHNAN. —As far as this particular aspect is concerned, we are prepared to withdraw all our party-men and let the trade union run by workers, provided there is a guarantee that nobody would be victimised.

SRI S. M. YAHYA.—I cannot talk about the policy of the Communist Party. It is that of the Government the views of the Government I am expressing. As far as industrial peace is concerned, I am sure the Hon. Members would agree with me that there is if not complete more or less good industrial relations and good industrial peace in Karnataka. Hardly there are cases of strikes and lock outs. It is because of our just industrial policy and our attitude and approach. Mr. Krishnan has said our approach is not correct. I would like to say that Government's approach is not only correct but also it has given good dividend also. The dividend is that there are hardly any cases of strike or lock out. There are only two cases which the Hon. Members have brought to the notice of the house one is the recognition of the H. M. T. Union and the other is the lock out in K. R. Mills. As far as the recognition in H. M. T. is

(Sri S. M. Yahya)

concerned, the matter is there since 1968. The recognised Union was and still is the Karmik Sangh and subsequently the H.M.T. Employees' Association led by Hon. Member Mr. Krishnan wanted to consider this issue and get the recognition. Government has made efforts and a retired District Judge was appointed for verification and he has given his report also. Unless the other Union is recognised the old Union continues. This is a well-accepted principle. Now, the verification has been done. Again the question of rivalry between the different parties and different unions is there. The Hon. Chief Minister the other day said that this issue should be expeditiously dealt with. Efforts have been made. Hon. Member Sri Krishnan knows how many efforts I have made personally also. This problem will be looked into and whatever is possible, will be done in the interest of the labour and the working class.

Then, K R Mills.—This is only a lock out. The H.M.T. case is a different matter—a recognition matter. The lock out matter is there here since the last six weeks or so. There are five unions there also and the rivalry between the Unions is obvious here also. We are trying to bring all the unions together so that there can be an atmosphere of peace where the mill can function properly but so far, we have not succeeded. Hon. Member Sri Puttaswamy has also pointed out that the bonus and D. A. matters are pending since long. The bonus matter of 1972-73 is still pending and that of 73-74 is also pending because the issue of 72-73 has not yet been decided. When the matter is before the Labour Commissioner, we don't interfere. Regarding my interference, I wish to say that I have never interfered. I don't interfere in labour matters at all. Even my colleague also is not a person who will interfere in labour matters. He is also a seasoned trade union leader. Whatever we do, we do according to the rules and procedure. Therefore, the bonus issue is pending with the Labour Commissioner

and not with the Government. The Labour Commissioner is the judge or arbitrator. Whatever decision he gives will be applicable. I can only say that the Labour Commissioner should expedite the matter. If the other matters are also taken into consideration and if the entire problem is solved it is well and good. To that extent I can say : Government have made all efforts to solve the problem in K.R. Mills.

Mr. Siviah has also spoken about the E. S. I. Hospitals. The E.S.I. Hospitals are well managed. The E.S.I. Hospital, Rajajinagar is a specialised Hospital. I do not know which Hospital he has referred to. If he gives any specific case, certainly we will look into it, because E. S. I. Hospitals are run and managed with the Central assistance as well as the State finances and also the contribution from the workers.

Therefore, if there are any loop-holes, certainly we will consider but by and large, the E. S. I. Hospitals are functioning very well. There are very many matters, But for want of time, I can't reply.

SRI M. S. KRISHNAN.—I wanted to hear something about the matter relating to the improvements to be made in the Department.

SRI S. M. YAHYA.—The Hon. Member, Sri M. S. Krishnan, has given very good suggestion about the Department also, how to reorganise and how to strengthen the Department. As far as the Implementation Cell is concerned, he has given certainly a very good suggestion. We will consider his suggestion. Regarding labour journal, it is there and almost every time we get, it is improving; Still, if there are suggestions to improve it, certainly such suggestions are always be welcome and further, he has given a good suggestion regarding research cell and statistics. Already there is a Statistics Wing and there is an Officer to look after this

(Sri S. M. Yahya)

Statistics. Of course, we can certainly improve that also.

As far as Training Course is concerned, we send some of them to Calcutta and some of them, we get trained and if it is possible to have a training to our Officer here, that also should be considered. These are all important suggestions the Hon. Members have given.

SRI M. S. KRISHNAN.—What about posting of Presiding Officers for the Tribunals ?

SRI S. M. YAHYA.—It is for the High Court to give the panel of names and it is for us to nominate.

SRI M. S. KRISHNAN.—The Judges who don't sleep in the Court should be sent to Tribunals.

SRI S. M. YAHYA.—I thank all the Hon. Members for having given their valuable suggestions. I appeal to them not only vote but vote unanimously all my demands.

SRI M. S. KRISHNAN. About the Tanning Company, Mangalore, where one of the Ministers is involved I want a reply from the Hon. Minister.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If matters are more clarified, it gets confused.

The question is :—

‘ That a sum not exceeding the amounts shown in the list of Demands be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand Nos. 7 and 31.’

The motion was adopted and the amounts are granted

As ordered by the Chair the motion for Demands for grants adopted by the House, are reproduced below :

STATE EXCISE AND WAKFS

“That a sum not exceeding Rs. 3,43,19,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 7 “State Excise and Wakfs”.

LABOUR AND EMPLOYMENT

“That a sum not exceeding Rs. 2,53,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1976 in respect of Demand No. 31 “Labour and Employment.”

MOTION FOR DEMANDS FOR GRANTS TO COVER
EXPENDITURE INCURRED IN EXCESS OF VOTED
GRANTS FOR THE YEAR 1969—70.

SRI M. Y. GHORPADE (Minister for Finance and Housing) :—

Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum of Rs. 4,96,501 be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of Demand No. 7 Stamps”.

MR. DEPUTY SPEAKER :— Motion moved :

“That a sum of Rs. 4,96,501 be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of Demand No. 7 Stamps”.

The other Demands are deemed to have been moved.

I will put the Demands to the vote of the House.

(Mr. Deputy Speaker)

The question is :

“That the repective sums not exceeding the amounts as shown in the list of Demands for Grants be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of Demand Nos. 7, 8, 21, 29, 31, 34, 40, 41, 43, 45 and 52”.

(The motion was adopted and the sums were granted.)

As ordered by the Chair the motion for excess grants adopted by the House are reproduced below.

“that a sum of Rs. 4,96,501 be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of Stamps”.

DEMAND NO. 8 —REGISTRATION

“that a sum of Rs. 2,34,436 be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of Registration”.

DEMAND NO. 21 —RURAL DEVELOPMENT

“that a sum of Rs. 11,69,361 be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of Rural Development”.

DEMAND NO. 29—IRRIGATION (COMMERCIAL)

“that a sum of Rs. 2,73,014 be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted Grants for the year 1969—70 in respect of Irrigation (Commercial)”.

DEMAND NO. 31—PUBLIC WORKS

“that a sum of Rs. 91,49,210 be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of ‘Public Works’”.

DEMAND NO. 34—PENSIONS & OTHER RETIREMENT BENEFITS.

“that a sum of Rs. 12,46,752 be granted to cover the excess expenditure incurred on the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of Pension and other Retirement Benefits”.

DEMAND NO. 40—COMMUTATION OF PENSIONS

“that a sum of Rs. 2,33,512 be granted to cover the excess expenditure over the Voted Grants for the year 1969—70 in respect of Commutation of Pensions”.

DEMAND NO. 41—MISCELLANEOUS COMPENSATIONS AND ASSIGNMENTS

“that a sum of Rs. 10,63,400 be granted to cover the excess expenditure over the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of ‘Miscellaneous Compensations and Assignments’”.

DEMAND NO. 43—CAPITAL OUTLAY ON IMPROVEMENT OF PUBLIC HEALTH

“that a sum of Rs. 20,45,701 be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of Capital Outlay on Improvement of Public Health”.

DEMAND NO. 45—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION (COMMERCIAL)

“that a sum of Rs. 4,15,87,220 be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted

(Mr. Deputy Speaker)

(Grants for the year 1969-70 in respect of Capital Outlay on Irrigation (Commercial) ”.

DEMAND No. 52—COMMUTED VALUE OF PENSION

‘ that a sum of Rs. 1,54,285 be granted to cover the excess expenditure incurred over the Voted Grants for the year 1969-70 in respect of Commuted Value of Pension ”.

MR. DEPUTY SPEAKER :—Now the House will adjourn and meet to day again at Three of the Clock

The House rose at Fifty Five Minutes past one of the Clock and reassembled at Twenty Minutes past Three of the Clock.

(Madam Speaker in the Chair)

KARNATAKA APPROPRIATION (No. 2) BILL, 1975. INTRODUCTION

MADAM SPEAKER :—I have received the recommendation of the Governor for the introduction and consideration of the Karnataka Appropriation (No. 2) Bill, 1975 in pursuance of clauses 1 and 3 of article 207 of the Constitution of India.

SRI M. Y. GHORPADE (Minister for Finance and Housing) :—Madam, I beg leave of the House to introduce Karnataka Appropriation (No. 2) Bill, 1975.

MADAM SPEAKER :—The question is :....

“That leave be granted to introduce Karnataka Appropriation No. 2) Bill, 1975.

The motion was adopted and leave was granted